

ผลกระทบระหว่างสัญญาเช่า ด้านผู้เช่า ต่ออัตราส่วนทางการเงิน
ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า:
กรณีศึกษา บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

โดย

นางสาววลัยพร ยอดเพชร

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

บัญชีมหาบัณฑิต

สาขาบัญชี

คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ปีการศึกษา 2563

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ผลกระทบระหว่างสัญญาเช่า ด้านผู้เช่า ต่ออัตราส่วนทางการเงิน
ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า:
กรณีศึกษา บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

โดย

นางสาววลัยพร ยอดเพชร

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

บัญชีมหาบัณฑิต

สาขาบัญชี

คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ปีการศึกษา 2563

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

EFFECT BETWEEN LEASES AND THE FINANCIAL RATIOS OF
TFRS16 LEASES: A CASE OF LISTED COMPANIES IN
THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND

BY

MISS WALAIPHON YOTPHET

AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF MASTER OF ACCOUNTING
FACULTY OF COMMERCE AND ACCOUNTANCY
THAMMASAT UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2020
COPYRIGHT OF THAMMASAT UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี

การค้นคว้าอิสระ

ของ

นางสาววลัยพร ยอดเพชร

เรื่อง

ผลกระทบระหว่างสัญญาเช่า ด้านผู้เช่า ต่ออัตราส่วนทางการเงินตามมาตรฐานการรายงาน
ทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า: กรณีศึกษา บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์
แห่งประเทศไทย

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติ ให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
บัญชีมหาบัณฑิต

เมื่อ วันที่ 28 มกราคม 2564

ประธานกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

(รองศาสตราจารย์ ดร. มนวิภา ผดุงสิทธิ์)

กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

(รองศาสตราจารย์ ดร. สมชาย สุภัทรกุล)

คณบดี

(รองศาสตราจารย์ ดร. รุธีร์ พนมยงค์)

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ	ผลกระทบระหว่างสัญญาเช่า ด้านผู้เช่า ต่ออัตราส่วนทางการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า: กรณีศึกษา บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
ชื่อผู้เขียน	นางสาววลัยพร ยอดเพชร
ชื่อปริญญา	บัญชีมหาบัณฑิต
สาขาวิชา/คณะ/มหาวิทยาลัย	บัญชี พาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ	รองศาสตราจารย์ ดร. สมชาย สุภัทรกุล
ปีการศึกษา	2563

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของงานวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาผลกระทบอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญด้านผู้เช่า ภายหลังจากการปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ซึ่งนำมาใช้แทนมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 (ปรับปรุง 2560) เรื่อง สัญญาเช่า ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (งานวิจัยฉบับนี้ได้จัดทำในช่วง 10 สิงหาคม 2563 – 30 พฤศจิกายน 2563) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการเงินรอบบัญชี 31 ธันวาคม 2562 และ 31 มีนาคม 2563 และหมายเหตุประกอบงบการเงินในไตรมาสที่ 1 ของงวดสิ้นสุด 31 มีนาคม 2563 และ 30 มิถุนายน 2563 ที่เปิดเผยผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีเนื่องจากการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่มาถือปฏิบัติใช้ ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่าง คือบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเฉพาะกลุ่ม SET จำนวน 475 บริษัท โดยไม่ได้รวมกลุ่มธุรกิจการเงิน และบริษัทที่เปิดเผยข้อมูลไม่ครบถ้วน โดยบริษัทส่วนใหญ่ใช้วิธี Modified Retrospective Approach ในการบันทึกบัญชีสัญญาเช่า การวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้สถิติเชิงพรรณนา และทำการทดสอบความแตกต่างผลกระทบของอัตราส่วนทางการเงินก่อนและหลังจากการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่ามาปฏิบัติใช้ จึงใช้การวิเคราะห์การทดสอบ Paired-Samples T-Test

ผลการวิจัยพบว่า อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น มีทิศทางการเปลี่ยนแปลงที่ลดลง ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ มีทิศทางการเปลี่ยนแปลงที่เพิ่มขึ้น ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ซึ่งเป็นไปในทิศทางที่ IASB

คาดการณ์ไว้ นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มอุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ต่ออัตราส่วนทางการเงินมากที่สุด ได้แก่ กลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี และกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนทางการเงินหลังปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ส่งผลกระทบในแง่ลบทั้งต่อกิจการ และนักลงทุน เนื่องจากอาจทำให้มีผลกระทบในทางลบต่อราคาหลักทรัพย์ของกิจการได้ เนื่องจากอัตราส่วนทางการเงินที่เปลี่ยนไป อีกทั้งยังอาจทำให้กิจการไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขการดำรงอัตราส่วนทางการเงินของสัญญากู้ยืมเงินที่มีอยู่เดิมได้ ดังนั้นผู้ใช้งบการเงินเมื่อทราบถึงผลกระทบของมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ ก็ควรที่จะใช้ความระมัดระวังในการนำตัวเลขในงบการเงินไปใช้ในการวิเคราะห์ รวมถึงผู้บริหารของกิจการควรศึกษาผลกระทบจากมาตรฐานใหม่นี้อย่างละเอียด เพื่อทำความเข้าใจ และประเมินผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น และเตรียมความพร้อมในการสื่อสารกับผู้ใช้งบการเงินเพื่อให้เข้าใจผลกระทบที่เกิดขึ้น

คำสำคัญ: มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 เรื่อง สัญญาเช่า, มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า, ผู้เช่า, สัญญาเช่า, อัตราส่วนทางการเงิน, บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET

Independent Study Title	EFFECTS BETWEEN LEASES AND THE FINANCIAL RATIOS OF TFRS16 LEASES: A CASE OF LISTED COMPANIES IN THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND
Author	Miss Walaiphon Yotphet
Degree	Master of Accounting
Major Field/Faculty/University	Accounting Commerce and Accountancy Thammasat University
Independent Study Advisor	Associate Professor Somchai Supattarakul, Ph.D.
Academic Year	2020

ABSTRACT

The purpose of this study is to examine the significant impacts on financial ratios for the lessee after applying the TFRS16, which will be adopted to supersede TAS17 (revised 2017) for Listed Companies in the Stock Exchange of Thailand (SET). Data was collected for 10 August to 30 November 2020 from financial statements as of 31 December 2019 and 31 March 2020 and notes to financial statements for the first quarter of 2020 indicating the cumulative impact of policy change in accounting policies due to the adoption of new financial reporting standards related to TFRS16 “leases” in first quarter financial statements as of 31 March 2021 and 30 June 2021. The samples of this research are 475 listed companies in the SET Index, excluding financial sector companies and those with incomplete data disclosure. Most of the companies used the modified retrospective approach to record account for the leases. The research uses descriptive statistics for data analysis and test for differences in the effects of financial ratios, before and after the implementation of TFRS 16 on leases and using the test analysis Paired-Samples T-Test.

The results show that Return on Equity (ROE) decreased at the confidence level of 99 percent, whereas Debt to Equity ratio (DE Ratio) and Debt to Total Asset ratio

increased at the confidence level of 95 percent, which is consistent as International Accounting Standards Board (IASB) predicted. In addition, the industry groups that most affected by the implementation of TFRS 16 leases to financial ratios were the technology and service industry. The change in financial ratios after the implementation of TFRS 16 “Leases” has a negative impact on both of the company and investors. As it may have a negative impact on the securities prices of their entities due to the suddenly change in financial ratios. Moreover, the company may be unable to comply with the conditions to maintain the financial ratios of the existing loan agreements. Therefore, when the users of financial statements realized the impacts of this financial reporting standard change, they should be aware to use the figures in the financial statement for analyzation. Moreover, management team should carefully study the impact of this new TFRS to understand and assess the impact that may occur. So, the company can communicate and explain to the users of financial statements to understand the impacts.

Keywords: TAS 17, TFRS16, Lessee, Leases, Financial ratios, Stock Exchange of Thailand (SET).

กิตติกรรมประกาศ

งานค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลืออย่างดีจากอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ รองศาสตราจารย์ ดร. สมชาย สุภัทรกุล ที่กรุณาให้คำปรึกษา รับฟังปัญหา และคำแนะนำ ตลอดจนสละเวลาในการตรวจทานงานวิจัยฉบับนี้ จนทำให้งานวิจัยฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ได้สำเร็จในวันนี้ และขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. มนวิกา ผดุงสิทธิ์ ที่มาเป็นคณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ และให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขงานวิจัยฉบับนี้ให้เสร็จสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณบิดา มารดา พี่สาว และเพื่อนสนิททุกท่าน ที่ได้คอยให้กำลังใจและให้การสนับสนุนด้านการเรียน รวมถึงเพื่อนร่วมงาน และเพื่อนๆ กลุ่ม MAP 16 ที่ช่วยรับฟังปัญหาเป็นที่ปรึกษา และให้กำลังใจให้ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยหวังว่างานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการค้นคว้าต่อผู้ที่สนใจ หากงานวิจัยนี้มีข้อผิดพลาดประการใด ทางผู้วิจัยต้องขออภัยมา ณ ที่นี้

นางสาววลัยพร ยอดเพชร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(1)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(3)
กิตติกรรมประกาศ	(5)
สารบัญตาราง	(8)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญ	1
1.2 วัตถุประสงค์งานวิจัย	2
1.3 ขอบเขตของงานวิจัย	2
1.4 ประโยชน์ที่จะได้รับ	2
บทที่ 2 วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	3
2.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	3
2.2 มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 (ปรับปรุง 2560) เรื่องสัญญาเช่า	4
2.3 มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า	9
2.4 สรุปความแตกต่างที่สำคัญและผลกระทบของมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 (ปรับปรุง 2560) เรื่องสัญญาเช่า และมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า	12
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	17
2.6 ตัวอย่างประกอบการค้าคำนวณสัญญาเช่า ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า	18
2.7 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ	28

	(7)
2.8 สมมติฐานงานวิจัย	29
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	31
3.1 การกำหนดประชากรที่ใช้ในการศึกษาและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	31
3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล	33
3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล	33
บทที่ 4 ผลการวิจัยและอภิปรายผล	34
4.1 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่ม SET	35
4.2 การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมานของผลการทดสอบสมมติฐาน	38
4.3 การอภิปรายผล	44
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	46
5.1 สรุปผลการวิจัย	46
5.2 ข้อจำกัดของงานวิจัย	48
5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต	48
รายการอ้างอิง	49
ภาคผนวก	52
ประวัติผู้เขียน	69

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 สรุปเปรียบเทียบหลักการที่เปลี่ยนแปลงที่สำคัญ ที่แตกต่างกันในฝั่งผู้เช่า ระหว่างมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 และมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16	13
2.2 ผลกระทบที่คาดว่าจะกระทบต้องบแสดงฐานะการเงินฝั่งผู้เช่า	14
2.3 ผลกระทบที่คาดว่าจะกระทบต้องบกำไรขาดทุนฝั่งผู้เช่า	15
2.4 ผลกระทบที่คาดว่าจะกระทบต้องบกระแสเงินสดฝั่งผู้เช่า	16
2.5 การคำนวณบัญชีหนี้สินตามสัญญาเช่า ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า	19
2.6 ตารางแสดงการคำนวณสินทรัพย์สิทธิการใช้ และรับรู้ค่าเสื่อมราคา	21
2.7 การนำเสนอการเงินสำหรับรายการบันทึกบัญชีค่าเช่า	22
2.8 สรุปผลกระทบจากการนำร่างมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า มาปฏิบัติใช้ต่ออัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ	30
3.1 จำนวนประชากรที่ใช้ในการศึกษา	32
3.2 จำนวนประชากรที่ใช้ศึกษา แยกตามกลุ่มอุตสาหกรรม	32
4.1 สรุปวิธีปฏิบัติทางการบัญชีสำหรับการนำมาตราฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่ามาถือปฏิบัติครั้งแรกของกลุ่มตัวอย่าง	34
4.2 วิเคราะห์ขนาดสินทรัพย์ หนี้สิน ก่อนและหลังใช้มาตรฐานการรายงานทาง การเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า	35
4.3 วิเคราะห์ค่าสถิติเชิงพรรณนา ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่ง ประเทศไทย ในกลุ่ม SET โดยจำแนกตามอัตราส่วนทางการเงิน	35
4.4 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยจำแนกตามอัตราส่วนทางการเงินก่อนและหลังนำมาตราฐานการรายงาน ทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า มาปฏิบัติใช้ โดยจำแนกตามวิธีปฏิบัติ ทางบัญชีทั้ง 3 วิธี	36

- 4.5 ผลการวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมานโดยใช้วิธี Paired Sample T -Test ซึ่งเป็น
การทดสอบผลกระทบต้ออัตราส่วนทางการเงินก่อนและหลังนำมาตรฐานการ
รายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่ามาถือปฏิบัติครั้งแรก 38
- 4.6 ผลการวิเคราะห์การทดสอบผลกระทบต้ออัตราส่วนทางการเงินก่อนและ
หลังจากมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า มีผล
บังคับใช้ ซึ่งจำแนกเป็นกลุ่มอุตสาหกรรม โดยการใช้การทดสอบ Paired Sample
T-Test 39
- 4.7 ผลการวิเคราะห์การทดสอบผลกระทบต้ออัตราส่วนทางการเงินก่อนและ
หลังจากมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า มีผล
บังคับใช้สำหรับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่ง
จำแนกตามวิธีปฏิบัติทางบัญชีทั้ง 3 วิธี โดยการใช้การทดสอบ Paired Sample T-
Test 43

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบระหว่างสัญญาเช่า ด้านผู้เช่าต่ออัตราส่วนทางการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ที่มีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563 โดยมาตรฐานฉบับนี้ได้กำหนดหลักการของการรับรู้รายการ การวัดมูลค่า การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลของสัญญาเช่า และกำหนดให้ผู้เช่ารับรู้สินทรัพย์และหนี้สินสำหรับสัญญาเช่าทุกรายการที่มีระยะเวลาในการเช่ามากกว่า 12 เดือนเว้นแต่สินทรัพย์อ้างอิงนั้นมีมูลค่าต่ำ โดยประการที่สำคัญของการเปลี่ยนแปลงของมาตรฐานฉบับนี้คือก่อนหน้าที่จะมาใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 บริษัทผู้เช่ารับรู้รายการเช่าประเภทต่างๆ เป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน โดยไม่ต้องรับรู้รายการสินทรัพย์และหนี้สินที่เกิดจากสัญญาเช่าไว้ในงบการเงิน เพียงแค่เปิดเผยรายการในส่วนของนอกงบแสดงฐานะการเงิน โดยเป็นภาระผูกพันในหมายเหตุประกอบงบการเงิน และจะแสดงค่าเช่าเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน ซึ่งคาดการณ์ว่าหลังจากมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 มีผลบังคับใช้ ฝ่ายบริหารของแต่ละบริษัท จะต้องพิจารณาสัญญาเช่าแต่ละฉบับว่าเข้าองค์ประกอบหรือไม่ ถ้าหากเข้าองค์ประกอบก็ต้องบันทึกสินทรัพย์และหนี้สินเข้ามาในงบการเงิน ซึ่งวิธีการบัญชีนี้จะส่งผลให้การนำเสนอสินทรัพย์และหนี้สินของผู้เช่าเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมมากขึ้นรวมทั้งยังเพิ่มการเปิดเผยข้อมูลซึ่งจะสะท้อนสภาพความเสี่ยงทางการเงินและเงินทุนของผู้เช่าได้ดีขึ้น โดยอาจจะส่งผลกระทบต่องบการเงินและอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ อีกทั้งยังส่งผลกระทบต่อกิจการในหลายกลุ่มอุตสาหกรรมที่ส่วนใหญ่ใช้วิธีการเช่าแบบดำเนินงานอีกด้วย และประกอบกับมีงานวิจัยของปีก่อนหน้าที่มีการศึกษาผลกระทบของมาตรฐานฉบับนี้สำหรับ SET 100 (นางสาวอรอุมา, 2561) โดย ณ ขณะนั้นมาตรฐานฉบับนี้ยังไม่ได้มีผลบังคับใช้ และมีข้อจำกัดในส่วนของ การคาดการณ์ของตัวเลขที่คาดว่าจะมีกระทบกับมาตรฐานฉบับนี้ โดยในปีที่ข้าพเจ้าจึงสนใจที่จะทำการศึกษาอีกครั้งสำหรับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ โดยหลังจากที่แต่ละบริษัท ต้องบันทึกผลกระทบเข้าไปในงบการเงินแล้วเพื่อเป็นการยืนยันผลการศึกษาของครั้งก่อนหน้าและการคาดการณ์ของผู้ที่เกี่ยวข้องว่าเป็นไปตามสิ่งที่คาดการณ์ไว้หรือไม่

1.2 วัตถุประสงค์งานวิจัย

วัตถุประสงค์งานวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาผลกระทบระหว่างสัญญาเช่า ผังผู้เช่าต่ออัตราส่วนทางการเงิน ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ที่มีผลบังคับใช้สำหรับการเงินที่มีรอบบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563 หลังจากการเปลี่ยนแปลงการจัดประเภทสัญญาเช่าของผู้เช่า ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1.3 ขอบเขตของงานวิจัย

การศึกษางานวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลกระทบของมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า กับอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ ด้านผู้เช่า ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) โดยใช้ข้อมูลงบการเงินของปี 2562 ณ 31 ธันวาคม 2562 และ 31 มีนาคม 2563 และศึกษาข้อมูลงบการเงินสำหรับไตรมาส 1 ของรอบบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563 สำหรับงบการเงินสิ้นสุด 31 มีนาคม 2563 และ 30 มิถุนายน 2563 (สำหรับรอบระยะเวลาบัญชี 31 ธันวาคม และ 31 มีนาคม) ซึ่งเป็นการเปิดเผยผลสะสมจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายบัญชีการบัญชีจากการนำมาตราฐานการรายงานทางการเงินใหม่มาถือปฏิบัติ

1.4 ประโยชน์ที่จะได้รับ

ช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินทราบถึง ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงของงบการเงินในผังผู้เช่าต่ออัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญหลังจากนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า มาถือปฏิบัติใช้ เพื่อให้สะท้อนงบการเงิน ผลการดำเนินงานของบริษัทฯ มากขึ้น ให้เห็นถึงการมีสิทธิการครอบครองการใช้สินทรัพย์และการจัดหาเงินทุนเพื่อให้ได้มาซึ่งสินทรัพย์ เช่น ไปกู้ธนาคาร เป็นต้น และใช้ประกอบการตัดสินใจลงทุนหรือเปลี่ยนแปลงแผนการลงทุนต่อไปสำหรับนักลงทุน และในส่วนของบริษัทที่จะได้รับทราบตัวเลขหรือภาระหนี้สินที่มี และสินทรัพย์ที่มีของบริษัทฯ โดยนำไปพิจารณาสัดส่วนโครงสร้างเงินทุน เช่น อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน เป็นต้น ยิ่งไปกว่านั้นทำให้บริษัทฯ ทราบถึงวิธีปฏิบัติทางการบัญชี การตีความ เพื่อเตรียมความพร้อมหลังจากมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้มีผลบังคับใช้

บทที่ 2

วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเรื่อง “ผลกระทบระหว่างสัญญาเช่า ด้านผู้เช่าต่ออัตราส่วนทางการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า สำหรับกรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย” ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วย

- 2.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- 2.2 มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 (ปรับปรุงปี 2560) เรื่องสัญญาเช่า
- 2.3 มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า
- 2.4 สรุปความแตกต่างและผลกระทบของมาตรฐานบัญชีฉบับที่ 17 เรื่องสัญญาเช่า และมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า
- 2.5 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.6 ตัวอย่างประกอบกรณีกำหนดสัญญาเช่า ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า
- 2.7 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ
- 2.8 สมมติฐานงานวิจัย

2.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ในปีพ.ศ. 2538 ตลาดหลักทรัพย์ตระหนักถึงการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและรวดเร็วของตลาดทุนไทยตลอดระยะเวลา 2 ทศวรรษ ดังนั้นเพื่อเตรียมความพร้อมรองรับการเจริญเติบโตและความก้าวหน้าของนวัตกรรมทางการเงิน ตลาดหลักทรัพย์จึงได้ริเริ่มการคำนวณ SET 50 Index เพื่อใช้เป็นดัชนีอ้างอิง (Underlying Index) สำหรับการออกสินค้าและผลิตภัณฑ์ใหม่ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการลงทุนแก่นักลงทุน โดยเฉพาะการออกตราสารอนุพันธ์ทั้ง Index Future และ Index Options ซึ่งเป็นตราสารที่นิยมใช้อย่างกว้างขวางสำหรับบริหารความเสี่ยงจากการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ในระดับสากล (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2556)

สาเหตุที่ผู้วิจัยเลือกประชากรของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เนื่องจากต้องการทราบถึงผลกระทบหลังจากการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 เป็นมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16

ของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยทั้งหมด ซึ่งจะช่วยยืนยันว่ามาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้กระทบกับบริษัทน้อยอย่างไรบ้าง เพื่อให้นักลงทุนที่ลงทุนในบริษัทนั้นพิจารณาการลงทุนต่อไป และเป็นประโยชน์กับผู้ใช้งบการเงินในการวิเคราะห์งบการเงินต่อไป

2.2 มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 (ปรับปรุงปี 2560) เรื่องสัญญาเช่า

สัญญาเช่า หมายถึง สัญญาหรือข้อตกลงที่ผู้ให้เช่าสัญญาหรือข้อตกลงที่ผู้ให้เช่าให้สิทธิแก่ผู้เช่าในการใช้สินทรัพย์สำหรับช่วงเวลาที่ยาวนานเพื่อแลกเปลี่ยนกับค่าตอบแทน ซึ่งได้รับชำระในงวดเดียวหรือหลายงวด

ประเภทของสัญญาตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 ซึ่ง สัญญาเช่าตามมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ถูกแบ่งออกเป็น 2 ประเภทด้วยกัน คือ

1. สัญญาเช่าการเงิน (Finance Lease) หมายถึง สัญญาเช่าที่ทำให้เกิดการโอนความเสี่ยงและผลตอบแทนทั้งหมดหรือเกือบทั้งหมดที่ผู้เป็นเจ้าของพึงได้รับจากสินทรัพย์ให้แก่ผู้เช่า ไม่ว่าในที่สุดการโอนกรรมสิทธิ์จะเกิดขึ้นหรือไม่

ในการจัดประเภทสัญญาเช่าเป็นสัญญาเช่าการเงินหรือสัญญาเช่าดำเนินงาน กิจการต้องพิจารณาถึงเนื้อหาของรายการมากกว่ารูปแบบตามสัญญาตามปกติกิจการต้องจัดประเภทสัญญาเช่า เป็นสัญญาเช่าการเงินหากสัญญานั้นทำให้เกิดสถานการณ์ต่อไปนี้อย่างน้อยหนึ่งสถานการณ์ ดังนี้คือ

สถานการณ์ที่ 1. สัญญาเช่าโอนความเป็นเจ้าของในสินทรัพย์ให้แก่ผู้เช่าเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาของสัญญาเช่า

สถานการณ์ที่ 2. ผู้เช่ามีสิทธิเลือกซื้อสินทรัพย์ด้วยราคาที่ต่ำกว่ามูลค่ายุติธรรม ณ วันที่สิทธิเลือกซื้อเกิดขึ้น โดยราคาตามสิทธิเลือกซื้อนั้นมีจำนวนต่ำกว่ามูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์มาก เพียงพอที่จะทำให้เกิดความแน่ใจอย่างสมเหตุสมผล ณ วันเริ่มต้นของสัญญาเช่าว่า ผู้เช่าจะใช้สิทธิเลือกซื้อสินทรัพย์นั้น

สถานการณ์ที่ 3. ระยะเวลาของสัญญาเช่าครอบคลุมอายุการให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจส่วนใหญ่ของสินทรัพย์ แม้ว่าจะไม่มีการโอนกรรมสิทธิ์เกิดขึ้น

สถานการณ์ที่ 4. ณ วันเริ่มต้นของสัญญาเช่ามูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่จะต้องจ่ายมีจำนวนเท่ากับ หรือเกือบเท่ากับมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่เช่า

สถานการณ์ที่ 5. สินทรัพย์ที่เช่าจะมีลักษณะเฉพาะเจาะจงจนกระทั่งมีผู้เช่าเพียงผู้เดียวที่สามารถใช้สินทรัพย์นั้นได้ โดยที่ไม่ต้องนำสินทรัพย์ดังกล่าวมาทำการดัดแปลงที่สำคัญ

จากสถานการณ์ทั้ง 5 ข้างต้น ตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 17 นี้ กำหนดให้ต้องพิจารณาข้อบ่งชี้ถึงสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งหรือหลายสถานการณ์รวมกันที่ทำให้สามารถจัดสัญญาเช่าเป็นสัญญาเช่าการเงินได้ ดังต่อไปนี้

ข้อบ่งชี้ข้อ 1. หากผู้เช่าสามารถยกเลิกสัญญาเช่าได้ และผู้เช่าเป็นผู้รับผิดชอบผลเสียหายที่เกิดกับผู้ให้เช่าเนื่องจากยกเลิกนั้น

ข้อบ่งชี้ข้อ 2. ผู้เช่าเป็นผู้ที่ได้รับผลกำไรหรือผลขาดทุนจากการผันผวนของมูลค่ายุติธรรมของมูลค่าคงเหลือ (ตัวอย่างเช่น มูลค่ายุติธรรมของมูลค่าคงเหลือที่อยู่ในรูปของค่าเช่าที่ผู้ให้เช่าลดให้ซึ่งรวมแล้วมีจำนวนเท่ากับส่วนใหญ่ของจำนวนที่ได้รับจากการขายมูลค่าคงเหลือ ณ วันสิ้นสุดสัญญาเช่า)

ข้อบ่งชี้ข้อ 3. ผู้เช่าสามารถต่อสัญญาเช่าครั้งที่สองด้วยการจ่ายค่าเช่าที่มีจำนวนต่ำกว่าค่าเช่าในตลาดอย่างเป็นนัยสำคัญ

2. สัญญาเช่าดำเนินงาน (Operating Lease)

หมายถึง สัญญาที่มิใช่สัญญาเช่าทางการเงิน คือ เป็นสัญญาเช่าที่ผู้ให้เช่ามิได้โอนความเสี่ยงและผลตอบแทนทั้งหมดหรือเกือบทั้งหมดที่ผู้เป็นเจ้าของพึงได้รับจากสินทรัพย์ไปให้แก่ผู้เช่า

การบันทึกการบัญชีสำหรับสัญญาเช่าการเงิน

1. ด้านผู้เช่า

ณ วันที่สัญญาเช่าเริ่มมีผล ผู้เช่าต้องรับรู้สัญญาเช่าการเงินเป็นสินทรัพย์และหนี้สินในงบแสดงฐานะการเงินของผู้เช่าด้วยจำนวนเงินเท่ากับมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่เช่า หรือมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายแล้วแต่จำนวนใดจะต่ำกว่า ซึ่งพิจารณา ณ วันที่เริ่มต้นของสัญญาเช่า ส่วนอัตราคิดลดในการคำนวณมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่าย นั้นจะต้องใช้อัตราดอกเบี้ยตามนัยของสัญญาเช่าหากสามารถกำหนดได้ หากไม่สามารถหาอัตราดอกเบี้ยนั้นได้ ก็ให้ใช้อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมส่วนเพิ่มของผู้เช่าเป็นอัตราคิดลด และต้นทุนทางตรงเพิ่มแรกของผู้เช่าต้องรวมเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนสินทรัพย์ที่รับรู้

การวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้เริ่มแรก ก็คือ

จำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายต้องนำมาแยกเป็นค่าใช้จ่ายทางการเงินและส่วนที่จะนำไปลดหนี้สินที่ยังไม่ได้ชำระ ค่าใช้จ่ายทางการเงินต้องปันส่วนให้กับงวดต่างๆ ตลอดอายุสัญญาเช่าเพื่อทำให้อัตราดอกเบี้ยแต่ละงวดเป็นอัตราคงที่สำหรับยอดคงเหลือของหนี้สินที่เหลืออยู่แต่ละงวดค่าเช่าที่อาจเกิดขึ้น บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงวดที่เกิดรายการ

ส่วนนโยบายการคิดค่าเสื่อมสำหรับสินทรัพย์เสื่อมสภาพที่เช่าต้องสอดคล้องกับวิธีการคิดค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์เสื่อมสภาพซึ่งกิจการเป็นเจ้าของ และค่าเสื่อมราคาที่รับรู้ต้องคำนวณตามเกณฑ์ที่

ระบุไว้ในมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 38 เรื่องสินทรัพย์ไม่มีตัวตน หากไม่มีความแน่นอนอย่างสมเหตุสมผลที่ผู้เช่าจะเป็นเจ้าของสินทรัพย์เมื่ออายุสัญญาเช่าสิ้นสุดลง ผู้เช่าต้องตัดค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ให้หมดภายในอายุสัญญาเช่าหรืออายุการให้ประโยชน์แล้วแต่อายุใดจะสั้นกว่า

การเปิดเผยข้อมูล

ผู้เช่าต้องเปิดเผยข้อมูลตามข้อกำหนดที่ระบุในมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 7 เรื่องการเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน โดยผู้เช่าต้องเปิดเผยข้อมูลสำหรับสัญญาเช่าการเงินเพิ่มเติมดังนี้

1. มูลค่าตามบัญชีสุทธิ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาการรายงานสำหรับสินทรัพย์แต่ละประเภท
2. การกระทยอด ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาการรายงานระหว่างจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้นกับมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้น นอกจากนั้น ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาการรายงาน กิจการต้องเปิดเผยจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้นและมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้นสำหรับระยะเวลาแต่ละช่วงต่อไปนี้
 - 2.1 ระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปี
 - 2.2 ระยะเวลาที่เกินหนึ่งปีแต่ไม่เกินห้าปี
 - 2.3 ระยะเวลาที่เกินห้าปี
3. ค่าเช่าที่เกิดขึ้นที่รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนสำหรับงวด
4. จำนวนเงินขั้นต่ำทั้งสิ้นที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการให้เช่าช่วงที่บอกเลิกไม่ได้ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาการรายงาน
5. คำอธิบายโดยทั่วไปของข้อตกลงตามสัญญาเช่าที่มีสาระสำคัญของผู้เช่า ซึ่งรวมถึงรายการต่อไปนี้
 - 5.1 เกณฑ์ในการกำหนดจำนวนที่จะต้องจ่ายสำหรับค่าเช่าที่อาจเกิดขึ้น
 - 5.2 เงื่อนไขของการต่ออายุสัญญาเช่าหรือเงื่อนไขของสิทธิเลือกซื้อและข้อกำหนดให้ปรับราคาหรือปรับอัตรา
 - 5.3 ข้อจำกัดที่กำหนดไว้ในสัญญาเช่า เช่น ข้อจำกัดเกี่ยวกับเงินปันผล การก่อหนี้เพิ่มเติม และการทำสัญญาเช่าอื่นเพิ่มเติม

2.ด้านผู้ให้เช่า

ผู้ให้เช่าต้องรับรู้สินทรัพย์ภายใต้สัญญาเช่าการเงินเป็นลูกหนี้ในงบแสดงฐานะการเงินด้วยจำนวนที่เท่ากับเงินลงทุนสุทธิในสัญญาเช่า

การวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้เริ่มแรก ก็คือ

การรับรู้รายได้ทางการเงินต้องขึ้นอยู่กับรูปแบบที่สะท้อนถึงอัตราผลตอบแทนคงที่ในแต่ละงวดของเงินลงทุนสุทธิของผู้ให้เช่า ซึ่งคงเหลือตามสัญญาเช่าการเงินนั้น

การเปิดเผยข้อมูล

ผู้ให้เช่าต้องเปิดเผยข้อมูลตามข้อกำหนดที่ระบุในมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 7 เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน โดยผู้ให้เช่าต้องเปิดเผยข้อมูลสำหรับสัญญาเช่าการเงินเพิ่มเติมดังนี้

1. การกระทบยอด ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาการรายงาน ระหว่างผลรวมของเงินลงทุนขั้นต้น ทั้งสิ้นตามสัญญาเช่ากับมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ลูกหนี้ต้องจ่ายตามสัญญาเช่า นอกจากนั้น ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาการรายงาน กิจการต้องเปิดเผยผลรวมของเงินลงทุนขั้นต้น ตามสัญญาเช่าและมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ลูกหนี้ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าสำหรับ ระยะเวลาแต่ละช่วงต่อไปนี้
 - 1.1 ระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปี
 - 1.2 ระยะเวลาที่เกินหนึ่งปีแต่ไม่เกินห้าปี
 - 1.3 ระยะเวลาที่เกินห้าปี
2. รายได้ทางการเงินรอการรับรู้
3. มูลค่าคงเหลือที่ไม่ได้รับประกันซึ่งรวมอยู่ในผลประโยชน์ของผู้ให้เช่า
4. ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ลูกหนี้ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าที่คาดว่าจะเก็บไม่ได้
5. ค่าเช่าที่อาจเกิดขึ้นที่รับรู้เป็นรายได้ในงบกำไรขาดทุนสำหรับงวด
6. คำอธิบายทั่วไปของข้อตกลงที่สำคัญตามสัญญาเช่าของผู้ให้เช่า

การบันทึกการบัญชีสำหรับสัญญาดำเนินงาน

ด้านผู้เช่า

ผู้เช่าต้องรับรู้จำนวนเงินที่จ่ายตามสัญญาเช่าดำเนินงานเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนตามวิธีเส้นตรงตลอดอายุสัญญาเช่า นอกจากจะมีเกณฑ์อื่นที่เป็นระบบซึ่งแสดงถึงประโยชน์ที่ผู้เช่าได้รับในช่วงเวลา โดยจำนวนเงินที่จ่ายตามสัญญาเช่าดำเนินงาน (ซึ่งไม่รวมต้นทุนในการให้บริการ เช่น ค่าประกันภัยและค่าบำรุงรักษา) ต้องรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนตามวิธีเส้นตรง นอกจากว่าจะ

มีเกณฑ์อื่นที่เป็นระบบซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงประโยชน์ที่ผู้เช่าได้รับในช่วงเวลา แม้ว่าการจ่ายเงินจะไม่เป็นไปตามเกณฑ์นั้น

การเปิดเผยข้อมูล

ผู้เช่าต้องเปิดเผยข้อมูลตามข้อกำหนดที่ระบุในมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 7 เรื่องการเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน โดยผู้เช่าต้องเปิดเผยข้อมูลสำหรับสัญญาเช่าดำเนินงานเพิ่มเติมดังนี้

1. จำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายในอนาคตทั้งสิ้นภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงานที่บอกเลิกไม่ได้ สำหรับระยะเวลาแต่ละช่วงต่อไปนี้
 - 1.1 ระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปี
 - 1.2 ระยะเวลาที่เกินหนึ่งปีแต่ไม่เกินห้าปี
 - 1.3 ระยะเวลาที่เกินห้าปี
2. จำนวนเงินขั้นต่ำทั้งสิ้นที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากการเช่าช่วงที่บอกเลิกไม่ได้ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาการรายงาน
3. จำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าและจำนวนเงินที่จะได้รับตามสัญญาให้เช่าช่วงที่รับรู้ในงบกำไรขาดทุนสำหรับงวด ซึ่งแยกแสดงจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่าย ค่าเช่าที่อาจเกิดขึ้นและจำนวนเงินที่จะได้รับจากสัญญาให้เช่าช่วง
4. คำอธิบายโดยทั่วไปของข้อตกลงสำคัญ ที่ผู้เช่าต้องปฏิบัติตามสัญญาเช่า ซึ่งรวมถึงรายการต่อไปนี้
 - 4.1 เกณฑ์ในการกำหนดจำนวนที่ต้องจ่ายสำหรับค่าเช่าที่อาจเกิดขึ้น
 - 4.2 เงื่อนไขของการต่ออายุหรือเงื่อนไขของสิทธิเลือกซื้อและข้อกำหนดให้ปรับราคาหรือปรับอัตรา
 - 4.3 ข้อจำกัดที่กำหนดไว้ในสัญญาเช่า เช่น ข้อจำกัดเกี่ยวกับเงินปันผลการก่อหนี้เพิ่มเติม และการทำสัญญาเช่าอื่นเพิ่มเติม

ด้านผู้ให้เช่า

ผู้ให้เช่าต้องแสดงสินทรัพย์ที่อยู่ภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงานในงบแสดงฐานะการเงินตามลักษณะของสินทรัพย์ โดยผู้ให้เช่าต้องรับรู้รายได้ค่าเช่าจากสัญญาเช่าดำเนินงานในงบกำไรขาดทุนตามเกณฑ์เส้นตรงตลอดอายุสัญญาเช่า นอกจากนี้จะมีเกณฑ์อื่นที่เป็นระบบซึ่งแสดงถึงรูปแบบของการได้รับประโยชน์ที่ลดลงจากสินทรัพย์ที่ให้เช่า

การคิดค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ที่ให้เช่าต้องบันทึกโดยใช้เกณฑ์ที่สอดคล้องกับนโยบายการคิดค่าเสื่อมราคาตามปกติของสินทรัพย์ที่คล้ายคลึงของผู้ให้เช่า และค่าเสื่อมราคาต้องคำนวณตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และฉบับที่ 38 เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

การเปิดเผยข้อมูล

ผู้ให้เช่าต้องเปิดเผยข้อมูลตามข้อกำหนดที่ระบุในมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 7 เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน โดยผู้ให้เช่าต้องเปิดเผยข้อมูลสำหรับสัญญาเช่าดำเนินงานเพิ่มเติมดังนี้

1. จำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายในอนาคตทั้งสิ้นภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงานที่บอกเลิกไม่ได้ สำหรับระยะเวลาแต่ละช่วงต่อไปนี้
 - 1.1 ระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปี
 - 1.2 ระยะเวลาที่เกินหนึ่งปีแต่ไม่เกินห้าปี
 - 1.3 ระยะเวลาที่เกินห้าปี
2. ค่าเช่าที่อาจเกิดขึ้นที่รับรู้เป็นรายได้ในงบกำไรขาดทุน
3. คำอธิบายโดยทั่วไปของข้อตกลงที่สำคัญตามสัญญาเช่าสำหรับผู้ให้เช่า

2.3 มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า

มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ไม่มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในฝั่งผู้ให้เช่า โดยยังคงจัดประเภทสัญญาเช่าเป็นสัญญาเช่าดำเนินงานหรือสัญญาเช่าการเงิน และบันทึกบัญชีสำหรับสัญญาเช่า อย่างไรก็ตามแม้หลักการบัญชีหลักสำหรับผู้ให้เช่าจะไม่เปลี่ยนแปลง แต่มีเปลี่ยนแปลงในส่วนของคำนิยามของการเช่าเล็กน้อย ส่วนในด้านผู้เช่าได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์พิจารณาใหม่สำหรับการบัญชีของผู้เช่าโดยฝั่งผู้เช่าไม่ต้องทำการจัดประเภทสัญญาเช่าเป็นสัญญาเช่าการเงินหรือสัญญาเช่าดำเนินงานแล้ว แต่ผู้เช่าต้องรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินที่เกิดจากสัญญาเช่าทุกสัญญา เว้นแต่สัญญาเช่าดังกล่าวจะเป็นสัญญาเช่าระยะสั้นซึ่งมีอายุไม่เกิน 12 เดือน โดยพิจารณาตามประเภทของสินทรัพย์อ้างอิง หรือเป็นสัญญาเช่าซึ่งสินทรัพย์อ้างอิงมีมูลค่าต่ำเมื่อสินทรัพย์นั้นเป็นสินทรัพย์ใหม่ โดยให้สามารถเลือกได้แต่ละสัญญา เป็นต้น ซึ่งผู้เช่าสามารถเลือกที่จะไม่รับรู้สินทรัพย์และหนี้สินจากสัญญาเช่าดังกล่าวและรับรู้ค่าเช่าที่เกี่ยวข้องกับสัญญาเช่าเหล่านั้นเป็นค่าใช้จ่ายตามวิธีเส้นตรงตลอดอายุของสัญญาเช่าหรือตามเกณฑ์อื่นที่เป็นระบบหากเกณฑ์ดังกล่าวสะท้อนถึงรูปแบบที่ผู้เช่าได้รับประโยชน์ได้ดีกว่า โดย

สัญญาเช่า หมายถึง สัญญาหรือส่วนของสัญญาที่ผู้ให้เช่าให้สิทธิแก่ผู้เช่าในการใช้สินทรัพย์ (สินทรัพย์ อ้างอิง) สำหรับช่วงระยะเวลาที่ตกลงกันเพื่อแลกเปลี่ยนกับสิ่งตอบแทน ซึ่งผู้ให้เช่ามีสิทธิในการ ควบคุมการใช้สินทรัพย์ที่ระบุได้ โดยพิจารณาว่าได้รับสิทธิที่จะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจเกือบ ทั้งหมดจากการใช้สินทรัพย์ที่ระบุ และมีสิทธิกำกับการใช้งานสินทรัพย์ที่ระบุได้ภายใต้มาตรฐานการ รายงานทางการเงินฉบับที่ 16 สำหรับสินทรัพย์ที่เกิดจากสัญญาเช่า (สิทธิการใช้สินทรัพย์) ซึ่งผู้เช่า รับรู้ในงบการเงิน ผู้เช่าต้องแสดงรายการสินทรัพย์สิทธิการใช้ในงบแสดงฐานะการเงินแยกต่างหาก จากสินทรัพย์อื่น หรืออาจรวมสินทรัพย์สิทธิการใช้ในรายการรายบรรทัดเดียวกับสินทรัพย์อ้างอิงที่จะ ถูกนำเสนอถ้ากิจการเป็นเจ้าของสินทรัพย์นั้นเองโดยผู้เช่าจะต้องทำการเปิดเผยข้อมูลว่าสินทรัพย์ สิทธิการใช้ถูกรวมไว้ในรายการรายบรรทัดใดในงบแสดงฐานะการเงิน แต่กิจการต้องนำเสนอสินทรัพย์สิทธิ การใช้เป็นอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนในงบแสดงฐานะการเงินถ้าสิทธิการใช้สินทรัพย์นั้นเป็นไป ตามคำนิยามของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน และสำหรับหนี้สินตามสัญญาเช่า ผู้เช่าต้องแสดง รายการแยกจากหนี้สินอื่นหรือหากผู้เช่าไม่ได้แสดงรายการหนี้สินตามสัญญาเช่าแยกต่างหากผู้เช่า ต้องเปิดเผยข้อมูลว่าหนี้สินตามสัญญาเช่าถูกรวมไว้ในรายการรายบรรทัดใดในงบแสดงฐานะการเงิน ส่วนใน งบกระแสเงินสด ผู้เช่าต้องจัดประเภทรายการ กล่าวคือ เงินสดจ่ายสำหรับส่วนของเงินต้นของหนี้สิน ตามสัญญาเช่าจัดประเภทภายใต้กิจกรรมจัดหาเงิน , เงินสดจ่ายสำหรับส่วนของดอกเบี้ยของหนี้สิน ตามสัญญาเช่าให้ปฏิบัติตามข้อกำหนดในมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 7 เรื่องกระแสเงินสด และจำนวน เงินที่ต้องจ่ายชำระตามสัญญาเช่าระยะสั้น เงินสดจ่ายสำหรับสัญญาเช่าของสินทรัพย์ที่มีมูลค่าต่ำ และการจ่ายชำระค่าเช่าผันแปรที่ไม่รวมอยู่ในการวัดมูลค่าหนี้สินตามสัญญาเช่าจัดประเภทภายใต้ กิจกรรมดำเนินงาน

การบันทึกบัญชีในฝั่งผู้เช่า

ณ วันที่ทำสัญญา

เดบิต สินทรัพย์สิทธิการใช้*	xxx
ดอกเบี้ยจ่ายรอการตัดบัญชี	xxx
เครดิต เจ้าหนี้สัญญาเช่า**	xxx

*สินทรัพย์สิทธิการใช้ เท่ากับ หนี้สินตามสัญญาเช่า บวก จำนวนเงินที่จ่ายไปล่วงหน้าตามสัญญาเช่า หัก สิ่งงูใจที่ได้รับตามสัญญาเช่าที่ได้รับ บวก ต้นทุนทางตรงเริ่มแรกของผู้เช่า (ผู้เช่าเป็นคนจ่าย) บวก ต้นทุนการรื้อถอน

** จำนวนเงินที่ต้องจ่ายชำระตามสัญญาเช่า (เจ้าหนี้สัญญาเช่า) เท่ากับ ค่าเช่าคงที่ บวก ราคาใช้สิทธิของสิทธิในการเลือกซื้อสินทรัพย์ (ถ้าแน่ใจว่าผู้เช่าจะใช้สิทธิซื้อ) บวก มูลค่าคงเหลือที่ได้รับประกัน บวกค่าปรับที่จ่ายเพื่อยกเลิกสัญญาเช่า บวก ค่าเช่าผันแปรที่ขึ้นอยู่กับดัชนีหรืออัตรา

ณ วันที่ชำระหนี้สินตามสัญญาเช่า

เดบิต	เจ้าหนี้สัญญาเช่า	xxx
	ดอกเบี้ยจ่าย	xxx
เครดิต	เงินสด/เงินฝากธนาคาร	xxx

ณ สิ้นเดือน

บันทึกค่าเสื่อมราคาตลอดอายุของสินทรัพย์สิทธิการใช้

เดบิต	ค่าเสื่อมราคา -สินทรัพย์สิทธิการใช้	xxx
	เครดิต ค่าเสื่อมราคาสะสม- สินทรัพย์สิทธิการใช้	xxx

การปฏิบัติช่วงการเปลี่ยนแปลง

1. ผู้เช่าต้องรับรู้และวัดมูลค่าสัญญาเช่าทุกรายการที่เกิน 12 เดือน ที่ยังคงค้างในวันที่มาตราฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 มีผลบังคับใช้ และปรับปรุงงบการเงินสำหรับรอบบัญชีที่มาตรฐานฉบับนี้มีผลบังคับใช้
2. ผู้เช่าจะต้องประเมินและจัดประเภทสัญญาเช่าทุกฉบับว่าเข้าเงื่อนไขมาตรฐานฉบับนี้หรือไม่
3. การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่ามาใช้ สามารถเลือกใช้ได้แบบ Full Retrospective approach และ Modified Retrospective Approach โดยพิจารณาตามความเหมาะสมของแต่ละบริษัท
4. ไม่มีข้อผ่อนปรนสำหรับสัญญาเช่าที่มีอายุเกิน 1 ปี เช่น วันที่มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้มีผลบังคับใช้ เหลืออายุสัญญาเช่าแค่ 5 เดือน จะถือว่าเป็นสัญญาเช่าระยะสั้นที่ไม่เกิน 1 ปี ไม่ได้ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้
5. วิธีการจะบันทึกบัญชีแบบ Full Retrospective approach
 - จะถือเป็นการเปลี่ยนนโยบายบัญชี ซึ่งจะปรับเข้ากำไรสะสม

วิธีการจะบันทึกบัญชีแบบ Modified Retrospective Approach

- สัญญาเช่าดำเนินงานที่คงเหลืออยู่ดังกล่าวเป็นสัญญาแบบ Type A ให้รับรู้หนี้สินและสินทรัพย์สิทธิ ผลต่างของมูลค่าทั้งสองรายการให้รับรู้ในกำไรสะสม ณ วันที่เริ่มใช้มาตรฐานฉบับนี้
- หนี้สินตามสัญญาเช่า ให้วัดมูลค่าโดยใช้ Present Value ของค่าเช่าคงเหลือตามสัญญา โดยใช้อัตราคิดลด ณ วันที่เริ่มใช้มาตรฐานฉบับนี้
- สิทธิการใช้สินทรัพย์ให้คำนวณหาค่าเช่าเฉลี่ย ณ วันที่ใช้มาตรฐานฉบับนี้ โดยให้หามูลค่าปัจจุบันของเงินที่จะต้องจ่าย โดยใช้อัตราคิดลดที่เหมาะสม ณ วันที่เริ่มใช้มาตรฐานฉบับนี้
- ในกรณีที่บริษัทตีความว่าเป็นสัญญาแบบ Type B ให้คำนวณหาหนี้สินตามสัญญาเช่าตามวิธีใน Type A โดยให้ถือว่าสิทธิการใช้สินทรัพย์มีมูลค่าเท่ากับหนี้สินตามสัญญาเช่า

2.4 สรุปความแตกต่างและผลกระทบของมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 17 เรื่องสัญญาเช่า และมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า

มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เป็นโครงการการพัฒนามาตรฐานการบัญชีร่วมกันระหว่างคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (IASB) และ คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการรายงานทางการเงินของสหรัฐอเมริกา (FASB) ซึ่งมุ่งหวังให้การนำเสนอสินทรัพย์และหนี้สินของผู้เช่าได้สะท้อนให้เห็นในงบแสดงฐานะการเงิน แกไขปัญหาการรายงานนอกงบแสดงฐานะการเงินของบริษัทฝั่งผู้เช่า ที่เกิดจากการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 เรื่อง สัญญาเช่า รวมทั้งการเปิดเผยข้อมูลที่จะทำให้มีความโปร่งใสของสภาพความเสี่ยงทางการเงินของผู้เช่า ซึ่งหลักการบัญชีที่เปลี่ยนแปลงไปในด้านผู้เช่าตามเนื้อหาของมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ทำให้เกิดข้อแตกต่างที่สำคัญในรายงานทางการเงิน ด้านผู้เช่าในหลายประเด็น ซึ่ง IASB (2016) ได้สรุปไว้ในรายละเอียดการวิเคราะห์ผลกระทบทางด้านผู้เช่า ของมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า ดังนี้

ตารางที่ 2.1

สรุปเปรียบเทียบหลักการที่เปลี่ยนแปลงที่สำคัญ ที่แตกต่างกันในฝั่งผู้เช่าระหว่างมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 และมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16

หัวข้อ	IAS 17	IFRS 16
คำนิยาม	สัญญาหรือข้อตกลงที่ผู้ให้เช่าให้สิทธิผู้เช่าในช่วงระยะเวลาหนึ่งที่ตกลงกัน ในการใช้สินทรัพย์ โดยแลกเปลี่ยนค่าตอบแทนกัน ซึ่งได้รับชำระเป็นงวดตามสัญญา	สัญญาที่ผู้ให้เช่าให้สิทธิแก่ผู้เช่าในการใช้สินทรัพย์ ซึ่งตกลงแลกเปลี่ยนผลตอบแทนกัน
การจัดประเภทสัญญาเช่า	ผู้เช่าต้องมีการจัดประเภทสัญญาเช่า เป็นสัญญาเช่าการเงินหรือสัญญาเช่าดำเนินงาน โดยพิจารณาจากการโอนความเสี่ยงและผลตอบแทนทั้งหมดหรือเกือบทั้งหมดที่ผู้เป็นเจ้าของพึงได้รับจากสินทรัพย์นั้น ให้แก่ผู้เช่าหรือไม่	สัญญาเช่าจะไม่มีแบ่งสัญญาเช่า เป็นสัญญาเช่าการเงินและสัญญาเช่าดำเนินงาน โดยผู้เช่าจะต้องรับรู้สินทรัพย์สิทธิการใช้และหนี้สินสัญญาเช่าตลอดอายุของสัญญาเช่า รวมถึงระยะเวลาที่ผู้เช่ามีสิทธิที่จะเลือกต่ออายุสัญญาเช่าหากมีความน่าเชื่อถือได้อย่างสมเหตุสมผล
การรับรู้ค่าใช้จ่ายสำหรับสัญญาเช่าดำเนินงาน	สัญญาเช่าที่จัดประเภทเป็นสัญญาเช่าดำเนินงานจะรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายแบบเส้นตรงตลอดอายุสัญญาเช่า	สำหรับสัญญาเช่าที่เคยรับรู้เป็นเช่าดำเนินงาน จะต้องตัดจำหน่ายสินทรัพย์สิทธิการใช้ตลอดอายุสัญญาเช่าและต้องรับรู้ดอกเบี้ยจ่ายที่เกิดขึ้นด้วยวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง

ตารางที่ 2.2

ผลกระทบที่คาดว่าจะกระทบต้องบแสดงฐานะการเงินฝั่งผู้เช่า

ฝั่งผู้เช่า			
	มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 เรื่องสัญญาเช่า	มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า (มีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563)	
	สัญญาเช่าการเงิน	สัญญาเช่าดำเนินงาน	สำหรับทุกสัญญาเช่า**
สินทรัพย์	สินทรัพย์ภายใต้สัญญาเช่าการเงิน	-	สินทรัพย์ตามสัญญาเช่า
หนี้สิน	หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	-	หนี้สินตามสัญญาเช่า
สิทธิหรือภาระผูกพันที่อยู่นอกงบการเงิน (Off Balance sheet)	-	สิทธิในการใช้สินทรัพย์และหนี้สินเกี่ยวกับสัญญาเช่า	-

** มีข้อยกเว้นที่ไม่ต้องปฏิบัติตาม โดยเป็นสัญญาเช่าที่มีอายุน้อยกว่า 12 เดือน และสัญญาเช่าที่มูลค่าต่ำเมื่อสินทรัพย์นั้นเป็นสินทรัพย์ใหม่

ตารางที่ 2.3

ผลกระทบที่คาดว่าจะกระทบต่อกำไรขาดทุนฝั่งผู้เช่า

ฝั่งผู้เช่า	มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 17 เรื่องสัญญาเช่า		มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า
	สัญญาเช่าการเงิน	สัญญาเช่าดำเนินงาน	สำหรับทุกสัญญา**
รายได้	-	-	-
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร (ไม่รวมค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย)	-	ค่าเช่า	-
EBITDA	-	-	↑ ↑
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	ค่าเสื่อมราคา	-	→ ค่าเสื่อมราคา
กำไรก่อนต้นทุนทางการเงินและ ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	-	-	↑
ต้นทุนทางการเงิน	ดอกเบี้ยจ่ายตาม สัญญาเช่าการเงิน	-	→ ดอกเบี้ยจ่ายตามสัญญา เช่าการเงิน
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	-	-	↔
กำไรสุทธิ	-	-	-

** มีข้อยกเว้นที่ไม่ต้องปฏิบัติตาม โดยเป็นสัญญาเช่าที่มีอายุน้อยกว่า 12 เดือน และสัญญาเช่านั้นที่มีมูลค่าต่ำเมื่อสินทรัพย์นั้นเป็นสินทรัพย์ใหม่

ตารางที่ 2.4

ผลกระทบที่คาดว่าจะกระทบต่องบกระแสเงินสดฝั่งผู้เช่า

ผู้เช่า			
	มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 เรื่องสัญญาเช่า	มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า (มีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563)	
	สัญญาเช่าการเงิน	สัญญาเช่าดำเนินงาน	สำหรับทุกสัญญาเช่า
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน	-	ค่าเช่า	(สำหรับส่วนของดอกเบี้ยยของหนี้สินตาม สัญญาเช่า ให้ปฏิบัติตามข้อกำหนด สำหรับดอกเบี้ยจ่ายในมาตรฐานการ บัญชีฉบับที่ 7 เรื่องงบกระแสเงินสด)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน	-	-	-
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน	เงินต้นและดอกเบี้ยตามสัญญาเช่า	-	ส่วนของเงินต้นของหนี้สินตามสัญญาเช่า (สำหรับส่วนของดอกเบี้ยยของหนี้สินตามสัญญาเช่าให้ปฏิบัติตามข้อกำหนด สำหรับดอกเบี้ยจ่ายในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 7 เรื่องงบกระแสเงินสด)

** มีข้อยกเว้นที่ไม่ต้องปฏิบัติตาม โดยเป็นสัญญาเช่าที่มีอายุน้อยกว่า 12 เดือน และสัญญาเช่าสั้นที่มีมูลค่าต่ำเมื่อสินทรัพย์นั้นเป็นสินทรัพย์ใหม่

ที่มา : เอกสารประกอบการสัมมนาพิจารณา (FAP,2560) และ ปรับปรุงจาก Effects Analysis: IFRS 16 Lease by International Accounting Standards Board (IASB)

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อรอุมา ชูเมือง (2561) ได้ศึกษาผลกระทบต่ออัตราส่วนทางการเงินของร่างมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ด้านผู้เช่า กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในกลุ่ม SET100 พบว่าอัตราส่วนทางการเงิน ด้านผู้เช่า ก่อนและหลังจากการ ปฏิบัติตามร่างมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า พบว่าเมื่อมีการมีการบันทึกสัญญาเช่า ดำเนินงานไว้ในงบการเงิน อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญเปลี่ยนแปลงไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเป็นการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลทางลบกับกิจการเป็นส่วนใหญ่ คือ อัตราส่วนที่เกี่ยวข้องกับงบแสดงฐานะการเงิน ซึ่งจะทำให้อัตราส่วนทางการเงินที่ใช้วัดความเสี่ยง (Risk Ratio) เช่น อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน (Debt to equity ratio) และอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม (Debt to capital ratio) เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญหากมีสัญญาเช่าดำเนินงานมาก อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (Current ratio) และอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (Return on assets: ROA) จะลดลงเนื่องจากมีสินทรัพย์เพิ่มขึ้น อัตราส่วนทางการเงินอื่นๆ เช่น อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (Return on equity: ROE) อัตราการ หมุนของสินทรัพย์ (Asset turnover) และอัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย (Interest coverage ratio) ก็ได้รับผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญ

สมฤทัย ต่อรุ่งเรืองกิจ (2550) ได้ศึกษาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสัญญาเช่าดำเนินงานเป็นสัญญาเช่าการเงิน ที่มีต่ออัตราส่วนทางการเงิน โดยศึกษาข้อมูลจากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในปี 2548 พบว่าการเปลี่ยนแปลงวิธีบันทึกบัญชีแบบสัญญาเช่าดำเนินงานเป็นสัญญาเช่าการเงินจะมีผลกระทบต่ออัตรากำไรจากการดำเนินงาน และอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นสูงขึ้น เนื่องจากสัญญาเช่าการเงินไม่ต้องบันทึกค่าเช่าในงบกำไรขาดทุนแล้ว ทำให้กำไรสูงขึ้น โดยไม่ว่าจะเป็นช่วงแรกของสัญญาหรือช่วงปีหลังของสัญญา แต่ทำให้อัตราส่วนผลตอบแทนส่วนของผู้ถือหุ้นลดลง อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม และอัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ยลดลง เนื่องจากหลังจากมีการปรับปรุงทำให้แสดงถึงบริษัทต้องบันทึกสินทรัพย์และหนี้สินในงบแสดงฐานะการเงิน จึงทำให้อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นสูงขึ้นเหมือนกัน

2.6 ตัวอย่างประกอบการคำนวณสัญญาเช่า ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า

บริษัท ก จำกัด (มหาชน) ทำสัญญาเช่าพื้นที่กับเจ้าของอาคาร โดยใช้พื้นที่เป็นสำนักงานใหญ่ของบริษัทฯ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- ระยะเวลาเช่าพื้นที่จำนวน 4 ปี เริ่มตั้งแต่ 1 มกราคม 2561 – 31 ธันวาคม 2564 (เช่าเงื่อนไขที่ต้องรับรู้สินทรัพย์สิทธิการใช้ และหนี้สินตามสัญญาเช่าเนื่องจากอายุสัญญาเช่ามากกว่า 1 ปีนับตั้งแต่วันที่สัญญาเช่าเริ่มมีผลและไม่เป็นสินทรัพย์อ้างอิงที่มีมูลค่าต่ำ)
- ค่าเช่าพื้นที่ (Rental) ต่อเดือนเท่ากับ 240,000 บาท ** ส่วนใหญ่สัญญาจะแยกสัญญาเช่ากับสัญญาบริการเนื่องจากผู้ให้เช่าพื้นที่ช่วยเหลือเรื่องภาษี หัก ณ ที่จ่ายให้กับผู้เช่า ดังนั้นจึงต้องพิจารณาค่าบริการเพิ่มเติม โดยในสัญญาจะบอกค่าเช่า และค่าบริการต่อเดือนเท่ากันคือ 120,000 บาท แต่ด้วยปกติค่าบริการจะไม่มีค่าบริการที่สูงมาก ดังนั้นจึงต้องนำค่าบริการมาพิจารณาร่วมด้วย และถ้าเช่าเงื่อนไขก็ต้องเอามารวมเป็นค่าเช่า เพื่อประกอบการคำนวณสิทธิการเช่าและหนี้สินสัญญาเช่า
- พื้นที่ที่ให้เช่า อายุการให้ประโยชน์ประมาณ 20 ปี มีมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์เท่ากับ 20,000,000 บาท
- อัตราดอกเบี้ยตามนัยของสัญญาเช่าเท่ากับ 7%
- ไม่ได้ระบุถึงเรื่องสิทธิที่จะต่อระยะเวลาของสัญญาเช่าหรือซื้อสินทรัพย์ (Purchase Option)
- ไม่ได้มีเงินจ่ายล่วงหน้าก่อนเข้าใช้พื้นที่ (Prepaid payment)

หลังจากการพิจารณาตัวอย่างข้างต้น บริษัท ก จำกัด (มหาชน) ทำการเช่าพื้นที่สำนักงานถูกจัดเป็นสัญญาเช่าดำเนินงานตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 เรื่องสัญญาเช่าเดิม โดยจะทำการบันทึกเป็นค่าเช่าจ่ายในงบกำไรขาดทุน และไม่เข้าเงื่อนไขสัญญาเช่าการเงิน กล่าวคือ

- 1) สัญญาเช่าไม่ได้มีการโอนความเป็นเจ้าของในสินทรัพย์ไปให้แก่ผู้เช่าเมื่อสิ้นสุด ระยะเวลาของสัญญาเช่า
- 2) ผู้เช่าไม่มีสิทธิเลือกซื้อสินทรัพย์ด้วยราคาที่ต่ำกว่ามูลค่ายุติธรรม ณ วันที่สิทธิเลือกซื้อเกิดขึ้น
- 3) ระยะเวลาของสัญญาเช่าไม่ครอบคลุมอายุการให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจส่วนใหญ่ของสินทรัพย์ แม้ว่าจะไม่มีการโอนกรรมสิทธิ์เกิดขึ้น (เนื่องจากอายุของสัญญาเช่า 4 ปี คิดเป็นร้อยละ 20 ของอายุการให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ 20 ปี)

4) ณ วันเริ่มต้นของสัญญาเช่ามูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่จะต้องจ่ายมีจำนวนไม่ใกล้เคียงกับมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่เช่า (เนื่องจาก Present Value ของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายเท่ากับ 5,360,423.83 บาท ซึ่งอย่างน้อยควรเท่ากับ 18,000,000 บาท หรือประมาณร้อยละ 90 ของมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์)

5) สินทรัพย์ที่เช่าจะไม่มีลักษณะเฉพาะเจาะจงจนกระทั่งมีผู้เช่าเพียงผู้เดียวที่สามารถใช้สินทรัพย์นั้นได้

แต่อย่างไรก็ตาม หลังจากมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า มีผลประกาศใช้สำหรับงวดบัญชีตั้งแต่ 1 มกราคม 2563 เป็นต้นไป สัญญาเช่าพื้นที่ดังกล่าวของบริษัท ก จำกัด (มหาชน) จะต้องรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินในงบการเงิน เนื่องจากสัญญาเช่าพื้นที่มีอายุเกิน 1 ปี จึงทำให้มีการรับรู้และบันทึกบัญชีที่แตกต่างกัน ตามตารางที่ 2.5 ถึงตารางที่ 2.8

รายการบัญชีตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 เรื่องสัญญาเช่าฝั่งผู้เช่า

- บริษัท ก บันทึกค่าเช่าทุกเดือนตลอดจนครบอายุสัญญาเช่า โดยจะบันทึกทุกเดือน เดือนละ 240,000 บาท

การบันทึกบัญชี

ณ วันที่เริ่มเช่าพื้นที่และมีการจ่ายชำระหนี้ในส่วน of ค่าเช่า

31 มกราคม 2563 เดบิต ค่าเช่าจ่าย	240,000	
	เครดิต เงินสด/เงินฝากธนาคาร	240,000

บันทึกการนี้ตลอดอายุครบสัญญาเช่า

ตารางที่ 2.5

การคำนวณบัญชีหนี้สินตามสัญญาเช่า (สมมติลูกค้าใช้วิธี Modified Retrospective Approach)

- หนี้สินตามสัญญาเช่าด้วยมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินที่ต้องจ่ายเท่ากับ 5,360,423.83 บาท (ดอกเบี้ยตามนัยของสัญญาเช่าเท่ากับ 7% ,ระยะเวลาคงเหลือหลังจากที่มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้มีผลบังคับใช้จำนวน 24 เดือน โดยเริ่มตั้งแต่ 1 มกราคม 2563 – 31 ธันวาคม 2564)
- ดอกเบี้ยรอดัดบัญชี (Deferred interest) เท่ากับ 399,576.17 บาท
- ค่าเช่าที่จะต้องจ่ายอีก 24 เดือนเท่ากับ 5,760,000 บาท (ค่าเช่า 240,000 ต่อเดือน คูณ 24 เดือน)

(หน่วย: บาท)

งวด	วันที่	ค่าเช่าต่อเดือน	ดอกเบี้ยต่อเดือน	เงินต้น	ยอดคงเหลือ
24					5,360,423.83
25	31 ม.ค 63	240,000.00	31,269.14	208,730.86	5,151,692.97
26	29 ก.พ 63	240,000.00	30,051.54	209,948.46	4,941,744.51
27	31 มี.ค 63	240,000.00	28,826.84	211,173.16	4,730,571.36
28	30 เม.ย 63	240,000.00	27,595.00	212,405.00	4,518,166.35
29	31 พ.ค 63	240,000.00	26,355.97	213,644.03	4,304,522.33
30	30 มิ.ย 63	240,000.00	25,109.71	214,890.29	4,089,632.04
31	31 ก.ค 63	240,000.00	23,856.19	216,143.81	3,873,488.23
32	31 ส.ค 63	240,000.00	22,595.35	217,404.65	3,656,083.57
33	30 ก.ย 63	240,000.00	21,327.15	218,672.85	3,437,410.73
34	31 ต.ค 63	240,000.00	20,051.56	219,948.44	3,217,462.29
35	30 พ.ย 63	240,000.00	18,768.53	221,231.47	2,996,230.82
36	31 ธ.ค 63	240,000.00	17,478.01	222,521.99	2,773,708.83
37	31 ม.ค 64	240,000.00	16,179.97	223,820.03	2,549,888.80
38	29 ก.พ 64	240,000.00	14,874.35	225,125.65	2,324,763.15
39	31 มี.ค 64	240,000.00	13,561.12	226,438.88	2,098,324.27
40	30 เม.ย 64	240,000.00	12,240.22	227,759.78	1,870,564.50
41	31 พ.ค 64	240,000.00	10,911.63	229,088.37	1,641,476.12
42	30 มิ.ย 64	240,000.00	9,575.28	230,424.72	1,411,051.40
43	31 ก.ค 64	240,000.00	8,231.13	231,768.87	1,179,282.53
44	31 ส.ค 64	240,000.00	6,879.15	233,120.85	946,161.68
45	30 ก.ย 64	240,000.00	5,519.28	234,480.72	711,680.96
46	31 ต.ค 64	240,000.00	4,151.47	235,848.53	475,832.43
47	30 พ.ย 64	240,000.00	2,775.69	237,224.31	238,608.12
48	31 ธ.ค 64	240,000.00	1,391.88	238,608.12	-
		5,760,000	399,576.17	5,360,423.83	

ตารางที่ 2.6

ตารางแสดงการคำนวณสินทรัพย์สิทธิการใช้ และรับรู้ค่าเสื่อมราคา

(หน่วย : บาท)

งวด	วันที่	ค่าเสื่อมราคา	ค่าเสื่อมราคา สะสม	มูลค่าสุทธิ ตามบัญชี
24				5,360,423.83
25	31 ม.ค 63	223,350.99	223,350.99	5,137,072.84
26	29 ก.พ 63	223,350.99	446,701.99	4,913,721.85
27	31 มี.ค 63	223,350.99	670,052.98	4,690,370.85
28	30 เม.ย 63	223,350.99	893,403.97	4,467,019.86
29	31 พ.ค 63	223,350.99	1,116,754.96	4,243,668.87
30	30 มิ.ย 63	223,350.99	1,340,105.96	4,020,317.87
31	31 ก.ค 63	223,350.99	1,563,456.95	3,796,966.88
32	31 ส.ค 63	223,350.99	1,786,807.94	3,573,615.89
33	30 ก.ย 63	223,350.99	2,010,158.94	3,350,264.89
34	31 ต.ค 63	223,350.99	2,233,509.93	3,126,913.90
35	30 พ.ย 63	223,350.99	2,456,860.92	2,903,562.91
36	31 ธ.ค 63	223,350.99	2,680,211.92	2,680,211.92
37	31 ม.ค 64	223,350.99	2,903,562.91	2,456,860.92
38	29 ก.พ 64	223,350.99	3,126,913.90	2,233,509.93
39	31 มี.ค 64	223,350.99	3,350,264.89	2,010,158.94
40	30 เม.ย 64	223,350.99	3,573,615.89	1,786,807.94
41	31 พ.ค 64	223,350.99	3,796,966.88	1,563,456.95
42	30 มิ.ย 64	223,350.99	4,020,317.87	1,340,105.96
43	31 ก.ค 64	223,350.99	4,243,668.87	1,116,754.96
44	31 ส.ค 64	223,350.99	4,467,019.86	893,403.97
45	30 ก.ย 64	223,350.99	4,690,370.85	670,052.98
46	31 ต.ค 64	223,350.99	4,913,721.85	446,701.99
47	30 พ.ย 64	223,350.99	5,137,072.84	223,350.99
48	31 ธ.ค 64	223,350.99	5,360,423.83	-

หมายเหตุ

ค่าเสื่อมราคาคำนวณจาก $(5,360,423.83/24 = 223,350.99$ บาทต่อเดือน)

การบันทึกบัญชี

1 มกราคม 2563	เดบิต	สินทรัพย์สิทธิการใช้	5,360,423.84	
		ดอกเบี้ยจ่ายรอการรับรู้	399,576.17	
		เครดิต หนี้สินตามสัญญาเช่า		5,760,000.00
บันทึกบัญชี ณ วันที่บริษัทนำมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับนี้มาปฏิบัติใช้				
31 มกราคม 2563	เดบิต	หนี้สินตามสัญญาเช่า	240,000.00	
		ดอกเบี้ยจ่าย	31,269.14	
		เครดิต ดอกเบี้ยจ่ายรอการรับรู้		31,269.14
		เงินสด		240,000.00
บันทึกดอกเบี้ยจ่ายทุกเดือนและบันทึกจ่ายหนี้สินตามสัญญาเช่า				
	เดบิต	ค่าเสื่อมราคา – สินทรัพย์สิทธิการใช้	223,350.99	
		เครดิต ค่าเสื่อมราคาสะสม – สินทรัพย์สิทธิการใช้		223,350.99
บันทึกค่าเสื่อมราคาทุกเดือน ตลอดจนครบสัญญา				

ตารางที่ 2.7

การนำเสนองบการเงินสำหรับรายการบันทึกบัญชีค่าเช่า

ปี	1 มกราคม 2563	2563	2564
งบแสดงฐานะการเงิน			
สินทรัพย์สิทธิการใช้/ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	5,360,423.83	2,680,211.92	-
หนี้สินตามสัญญาเช่า	(5,360,423.83)	(2,773,708.84)	-
ผลกระทบฝั่งงบแสดงฐานะการเงิน	-	(93,496.92)	-
งบกำไรขาดทุน			
ค่าเช่าจ่าย	-	(2,880,000.00)	(2,880,000.00)
ค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์สิทธิการใช้	-	2,680,211.92	2,680,211.91
ดอกเบี้ยจ่าย	-	293,285.00	106,291.17
ผลกระทบในงบกำไรขาดทุน	-	93,496.92	(93,496.92)
ผลกระทบรวม	-	-	(93,496.92)

การปรับปรุงงบการเงินโดยรับรู้สินทรัพย์สิทธิการใช้และหนี้สัญญาเช่า ส่งผลกระทบต้องบแสดงฐานะการเงินและงบกำไรขาดทุน ดังนี้

งบแสดงฐานะการเงิน

สินทรัพย์สิทธิการใช้/ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์เพิ่มขึ้น	จำนวน	2,680,211.92 บาท
ส่วนของหนี้สินตามสัญญาเช่าที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปีเพิ่มขึ้น	จำนวน	2,773,708.84 บาท
หนี้สินตามสัญญาเช่า – สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี		ไม่มียอดคงเหลือ

งบกำไรขาดทุน

ค่าเสื่อมราคา – สินทรัพย์สิทธิการใช้เพิ่มขึ้น	จำนวน	2,680,211.92 บาท
ดอกเบี้ยจ่าย เพิ่มขึ้น	จำนวน	293,285 บาท
ค่าเช่าจ่ายลดลง	จำนวน	2,880,000 บาท

ตัวอย่างการนำเสนองบการเงินของบริษัทตัวอย่างในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยทำการปรับปรุงรายการงบการเงินในปี 2563 ให้เป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า โดยจะทำการปรับปรุงรายการสินทรัพย์สิทธิการใช้และหนี้สัญญาเช่าในงบแสดงฐานะการเงิน และรับรู้ดอกเบี้ยจ่าย ค่าเสื่อมราคา- สินทรัพย์สิทธิการใช้ในงบกำไรขาดทุน โดยจะทำการเปรียบเทียบก่อนและหลังใช้มาตรฐานฉบับนี้

บริษัท ก จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน

(หน่วย: พันบาท)

		งบการเงินรวม	
	หมายเหตุ	31 ธันวาคม 2563 (หลังปรับ)	31 ธันวาคม 2563 (ก่อนปรับ)
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	4	211,323	211,323
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	6	542,311	542,311
สินค้าคงเหลือ	7	588,747	588,747
สินทรัพย์ทางการเงินหมุนเวียนอื่น	8	107,032	107,032
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น		4,042	4,042
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		1,453,455	1,453,455
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
เงินฝากธนาคารที่มีภาระค้ำประกัน	8	46,180	46,180
สินทรัพย์ทางการเงินหมุนเวียนอื่น	10	3,457	3,457
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	9	11,626	11,626
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	11	581,775	581,775
สินทรัพย์สิทธิการใช้		2,680	-
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน		1,741	1,741
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	12	16,900	16,900
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น		3,402	3,402
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		667,761	665,081
รวมสินทรัพย์		2,121,216	2,118,536

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท ก จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

(หน่วย : บาท)

หมายเหตุ	งบการเงินรวม	
	31 ธันวาคม	31 ธันวาคม
	2563	2563
	(หลังปรับ)	(ก่อนปรับ)
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		
หนี้สินหมุนเวียน		
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากธนาคาร	15	55,717
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	16	368,073
ส่วนของหนี้สินตามสัญญาเช่าที่ถึงกำหนดชำระ		
ภายในหนึ่งปี	2,773	-
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย	6,640	6,640
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	9,758	9,758
รวมหนี้สินหมุนเวียน	442,962	440,188
หนี้สินไม่หมุนเวียน		
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	43,217	43,217
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	1	1
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	43,218	43,218
รวมหนี้สิน	486,179	483,406

บริษัท ก จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

	งบการเงินรวม	
	31 ธันวาคม 2563 (หลังปรับ)	31 ธันวาคม 2563 (ก่อนปรับ)
ส่วนของผู้ถือหุ้น		
ทุนเรือนหุ้น		
ทุนจดทะเบียน		
หุ้นสามัญ 383,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 บาท	383,000	383,000
ทุนออกจำหน่ายและชำระเต็มมูลค่าแล้ว		
หุ้นสามัญ 383,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 บาท	383,000	383,000
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	519,673	519,673
กำไรสะสม		
จัดสรรแล้ว - สำรองตามกฎหมาย	75,250	75,250
ยังไม่ได้จัดสรร	438,913	439,006
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น	-	-
ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	1,416,835	1,416,929
ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม		
ของบริษัทย่อย	218,201	218,201
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	1,635,037	1,635,130
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	2,121,216	2,118,536

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

จำนวนผลกระทบที่มีต่อส่วนของผู้ถือหุ้น คำนวณได้ดังนี้

ผลกระทบที่มีต่อส่วนของผู้ถือหุ้น = (ค่าเช่ารายปี - ดอกเบี้ยจ่าย - ค่าเสื่อมราคา/ค่าตัดจำหน่าย)

บริษัท ก จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบกำไรขาดทุน

		(หน่วย: พันบาท)	
		งบการเงินรวม	
	หมายเหตุ	2563 (หลังปรับ)	2563 (ก่อนปรับ)
รายได้			
รายได้จากการขายและบริการ		719,813	719,813
เงินปันผลรับ	12.2	43	43
รายได้อื่น		5,524	5,524
รวมรายได้		725,380	725,380
ค่าใช้จ่าย			
ต้นทุนขายและบริการ		638,349	638,349
ค่าใช้จ่ายในการขายและจัดจำหน่าย		12,629	12,629
ค่าเช่าจ่าย		-	2,880
ค่าเสื่อมราคา/ค่าตัดจำหน่าย		2,680	-
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร		36,595	36,595
รวมค่าใช้จ่าย		690,253	690,453
กำไร (ขาดทุน) ก่อนค่าใช้จ่ายทางการเงินและ			
รายได้ (ค่าใช้จ่าย) ภาษีเงินได้		35,127	34,927
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน		(1,449)	(1,156)
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้		33,678	33,771
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	18	(6,581)	(6,581)
กำไรสำหรับปี		27,097	27,190

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

2.7 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ

การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า มาปฏิบัติใช้ทำให้ผู้เช่าที่เคยรับรู้สัญญาเช่าดำเนินงานเป็นค่าเช่าจะต้องบันทึกสินทรัพย์และหนี้สินจากสัญญาเช่า แสดงในงบการเงินของบริษัท สำหรับทุกสัญญาเช่าที่ระยะเวลาการเช่ามากกว่า 12 เดือน ยกเว้นสัญญาเช่าที่สินทรัพย์ที่เช่านั้นมีมูลค่าต่ำ ส่งผลทำให้อัตราส่วนทางการเงินได้รับผลกระทบทั้งในด้านบวก และด้านลบ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว IASB เชื่อว่าจะสะท้อนความเป็นจริงของกิจการนั้นมากขึ้น และทำให้งบการเงินมีประโยชน์ต่อการใช้งานของผู้ใช้งบการเงินมากขึ้น ให้ข้อมูลที่เป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมมากขึ้น หรือวิธีการทางบัญชีสำหรับสัญญาเช่าจะมีความเป็นกลางมากขึ้น และทำให้ผู้ในงบการเงินทุกฝ่ายได้รับข้อมูลที่ดีสำหรับประกอบการตัดสินใจ

กลุ่มผู้ใช้งบการเงินนั้นมีอยู่หลายกลุ่มและมีวัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์งบการเงินที่ต่างกันออกไป (อังครัตน์ เปรียบจริยวัฒน์, 2551) ซึ่งหนึ่งในกลุ่มผู้ใช้งบการเงินที่สำคัญและถูกจับตามองคือนักลงทุน เนื่องจากเป็นกลุ่มคนที่จะมาลงทุนในบริษัทฯ โดยปกติแล้วนักลงทุนมักจะใช้งบการเงินเป็นเครื่องมือวิเคราะห์ในการประกอบการตัดสินใจในการเลือกบริษัทที่จะเข้าไปลงทุน และกลุ่มธนาคาร ที่วิเคราะห์โครงสร้างเงินทุน และวิเคราะห์ความสามารถของบริษัทที่จะปฏิบัติตามเงื่อนไขของสัญญาเงินกู้ยืม เช่น บริษัทต้องดำรงสัดส่วน Debt to Equity Ratio หรืออัตราส่วนอื่นตามที่ตกลงร่วมกัน เอาไว้ไม่ให้เกินที่กำหนด เป็นต้น ดังนั้นหากบริษัทไม่สามารถรักษ้อัตราตามที่กำหนดได้บริษัทก็จะสามารถถูกธนาคารเรียกคืนเงินกู้ได้ทั้งจำนวนทันที เป็นต้น

อัตราส่วนที่ได้รับผลกระทบและเป็นที่น่าสนใจ คือ

อัตราส่วนที่เกี่ยวกับการใช้วัดความเสี่ยงหรือวัดความสามารถในการจ่ายชำระหนี้ เช่น อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน (Debt to Equity ratio) อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ (Debt Ratio) อัตราส่วนผลตอบแทนส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) และอัตราส่วนที่เกี่ยวกับผลตอบแทนจากการใช้สินทรัพย์ (ROA)

หากบริษัทใดมีรายการนอกงบแสดงฐานะการเงิน มูลค่าเยอะอาจจะก่อให้เกิดปัญหาในส่วนของอัตราส่วนดังกล่าวสูงมากขึ้น เพราะบริษัทต้องมีการรับรู้หนี้สินแสดงไว้หน้างบการเงินมากขึ้น ซึ่งทำให้การจัดหาแหล่งเงินทุน หรือการไปกู้ยืมเงินจากสถาบันต่างๆ เป็นไปได้ยากขึ้น เพราะจากอัตราส่วนดังกล่าวเป็นอัตราส่วนที่สถาบันการเงินใช้ พิจารณาว่ากิจการจะมีเงินมาคืนตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ หรือพิจารณาอนุมัติเงินกู้ให้ (สมศักดิ์ ประถมศรีเมฆ, 2558)

2.8 สมมติฐานงานวิจัย

จากการทบทวนงานวิจัยที่ผ่านมา และมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 และมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 17 เดิม เป็นต้น ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จึงได้เลือกศึกษาอัตราส่วนทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งสมมติฐานของงานศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นดังต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 1 : อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to Equity Ratio) ก่อนและหลังการปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินเรื่อง สัญญาเช่า มีค่าแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 : อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ก่อนและหลังการปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินเรื่อง สัญญาเช่า มีค่าแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 : อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) ก่อนและหลังการปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินเรื่อง สัญญาเช่า มีค่าแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 4 : อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ (Debt to Ratio) ก่อนและหลังการปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินเรื่อง สัญญาเช่า มีค่าแตกต่างกัน

ตารางที่ 2.8

สรุปผลกระทบจากการนำร่างมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า มาปฏิบัติ
ใช้ต่ออัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ

อัตราส่วนทางการเงิน	ผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	ผลกระทบที่ผู้วิจัยคาดว่าจะเกิดขึ้น	คำอธิบาย
การวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน			
อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA)	ส่งผลกระทบทางลบต่อกิจการ	ส่งผลกระทบทางลบต่อกิจการ	เนื่องด้วยสินทรัพย์เพิ่มขึ้นจากการที่มีสินทรัพย์สิทธิการใช้ตามสัญญาเช่าที่ถูกรับรู้จากมาตรฐานฉบับนี้
อัตราผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้น (ROE)	ส่งผลกระทบได้ทั้งทางบวกและทางลบต่อกิจการ	ส่งผลกระทบทางลบต่อกิจการ	ขึ้นอยู่กับลักษณะ เงื่อนไขของสัญญาเช่าของกิจการ และวิธีปฏิบัติทางบัญชีที่บริษัทเลือกใช้
การวิเคราะห์ความเสี่ยง			
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to equity Ratio)	ส่งผลกระทบทางลบต่อกิจการ	ส่งผลกระทบทางลบต่อกิจการ	กิจการมีหนี้สินตามสัญญาเช่าเพิ่มขึ้นและคาดว่าส่วนของผู้ถือหุ้นจะลดลง
อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ (Debt Ratio)	ส่งผลกระทบทางลบต่อกิจการ	ส่งผลกระทบทางลบต่อกิจการ	กิจการมีสินทรัพย์สิทธิการใช้และหนี้ตามสัญญาเช่าที่เพิ่มขึ้น และคาดว่าหนี้สินจะเพิ่มขึ้นมากกว่าสินทรัพย์

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ผลกระทบระหว่างสัญญาเช่า ด้านผู้เช่าต่ออัตราส่วนทางการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย” เป็นงานวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบเชิงปริมาณ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้

- 3.1 การกำหนดประชากรที่ใช้ในการศึกษาและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การกำหนดประชากรที่ใช้ในการศึกษาและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้คือบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET ณ วันที่ 28 กันยายน 2563 โดยใช้ตัวเลขจากงบการเงินสำหรับปีทั้งสำหรับปีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2562 และ 31 มีนาคม 2563 และหมายเหตุประกอบงบการเงินสำหรับงบการเงินไตรมาส 1 สิ้นสุด 31 มีนาคม 2563 และสิ้นสุด 30 มิถุนายน 2563 มาศึกษาอัตราส่วนทางการเงินที่เปลี่ยนแปลงไปหลังจากมาตรฐานฉบับนี้มีผลบังคับใช้ เนื่องจากเป็นครั้งแรกที่บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ได้นำมาตรฐานฉบับนี้มาถือปฏิบัติใช้ ซึ่งไม่รวมบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมการเงินและการธนาคาร เนื่องจากส่วนใหญ่ในกลุ่มอุตสาหกรรมนี้ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ให้เช่ามากกว่าผู้เช่า หลังจากนั้นก็ได้ไปสำรวจของข้อมูลที่เปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินไตรมาส 1 สิ้นสุด 31 มีนาคม 2563 และสิ้นสุด 30 มิถุนายน 2563 ว่านำมาตรฐานฉบับนี้มาปฏิบัติใช้แล้วหรือยัง เปิดเผยข้อมูลครบถ้วนหรือไม่ ถ้าเปิดเผยไม่ครบถ้วนผู้วิจัยจึงต้องตัดข้อมูลของบริษัทฯ ที่เปิดเผยข้อมูลไม่ครบถ้วนและบริษัทที่ยังไม่ได้นำมาตรฐานฉบับนี้มาปฏิบัติใช้ ซึ่งจะคงเหลือจำนวน 475 บริษัท ตามตารางที่ 3.1

หลังจากได้กลุ่มตัวอย่างตามตารางที่ 3.1 ผู้วิจัยจำแนก 475 บริษัทเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมต่างๆ จำนวน 8 กลุ่มอุตสาหกรรม ตามตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.1

จำนวนประชากรที่ใช้ในการศึกษา

รายละเอียด	จำนวน (บริษัท)
บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่ม SET	622
หัก: บริษัทที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงินและการธนาคาร	(128)
หัก: บริษัทที่ยังไม่ได้นำมาตราฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้มาใช้ปฏิบัติ	(14)
หัก: บริษัทจดทะเบียนที่มีข้อมูลไม่ครบถ้วน	(5)
รวมจำนวนบริษัทที่ใช้ในการประมวลผลและวิเคราะห์	475

ที่มา: บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET ข้อมูล ณ วันที่ 28 กันยายน 2563

ตารางที่ 3.2

จำแนกเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมต่างๆ ในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่ม SET ที่ใช้ในการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างจากทั้งหมด 475 บริษัท ได้ดังนี้

กลุ่มอุตสาหกรรม	จำนวนบริษัท	ร้อยละ
เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	49	10.32
เทคโนโลยี	35	7.37
ทรัพยากร	51	10.73
บริการ	111	23.37
สินค้าอุตสาหกรรม	88	18.53
สินค้าอุปโภคบริโภค	40	8.42
อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	96	20.21
อื่นๆ	5	1.05
รวม	475	100.00

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีรวบรวมข้อมูล คือ เก็บตัวเลขสินทรัพย์สิทธิการใช้ (Right of use asset) และหนี้สินจากสัญญาเช่า (Lease liability) จากหมายเหตุประกอบงบการเงิน ในส่วนของผลสะสมจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายบัญชีเนื่องจากการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่มาถือปฏิบัติ ของกลุ่มตัวอย่างจากงบไตรมาส 1 จากเว็บไซต์ SET และเก็บข้อมูลตัวเลขจากงบการเงินสำหรับปีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2562 และปีสิ้นสุด 31 มีนาคม 2563 จากฐานข้อมูล SETSMART จำนวน 475 บริษัท เพื่อใช้ในการคำนวณอัตราส่วนทางการเงิน

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล โดยจะใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

3.3.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) การวิเคราะห์ข้อมูลจะวิเคราะห์ในรูปแบบของค่าสถิติพื้นฐานเกี่ยวกับผลกระทบต่อการเงินจากการปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และอัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้อง โดยแสดงผลในรูปค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นต้น ซึ่งแสดงค่าเฉลี่ยของตัวแปร เป็นต้น

3.3.2 ใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีสถิติเชิงอนุมาน โดยจะนำตัวแปร คืออัตราส่วนทางการเงินที่จะกล่าวด้านล่างมาหาค่าความแตกต่างของอัตราส่วนทางการเงินก่อนและหลังจากการมาตรฐานการรายงานทางการเงินมีผลบังคับใช้ โดยใช้การทดสอบ Paired Sample T-Test

ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลกระทบต่ออัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้องทั้งก่อนและหลังจากการปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน เรื่องสัญญาเช่า สำหรับบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ว่ามีความแตกต่างกัน อย่างมีสาระสำคัญหรือไม่ โดยจะเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงิน ดังนี้

1. อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to Equity Ratio) = $\frac{\text{หนี้สินรวม}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}}$
2. อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity: ROE) = $\frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}}$
3. อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (Return on Assets: ROA) = $\frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$
4. อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ (Debt Ratio) = $\frac{\text{หนี้สินรวม}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$

บทที่ 4

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

ตารางที่ 4.1

สรุปวิธีปฏิบัติทางการบัญชีสำหรับการนำมาตราฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า มาถือปฏิบัติครั้งแรก ที่บริษัทในกลุ่มตัวอย่าง 475 บริษัทเลือกนำมาใช้ ดังนี้

วิธีปฏิบัติ (Approach)	จำนวน (บริษัท)	ร้อยละ (%)
ไม่กระทบกับงบการเงินอย่างมีสาระสำคัญ	58	12.21
Modified Retrospective (A)	70	14.74
Modified Retrospective (B)	343	72.21
Full Retrospective	4	0.84
รวม	475	100.00

จากตารางที่ 4.1 ข้างต้นพบว่าบริษัทส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างที่นำมาวิเคราะห์ ร้อยละ 72.21 ใช้วิธีปฏิบัติ Modified Retrospective Approach (B) โดยเลือกที่จะรับรู้รายการสินทรัพย์ สิทธิการใช้และหนี้สินสัญญาเช่า ณ วันที่มาตรฐานฉบับนี้มีผลบังคับใช้ ด้วยจำนวนเงินที่เท่ากัน ซึ่งคำนวณจากอายุสัญญาเช่าคงเหลือ คัดลอกกลับมาด้วยอัตราดอกเบี้ยตามนัยจากสัญญา ส่วนวิธีปฏิบัติ อื่นที่บริษัทเลือกใช้ ร้อยละ 14.74 เลือกใช้วิธี Modified Retrospective Approach (A) ร้อยละ 12.21 บริษัทประเมินผลกระทบจากการนำมาตราฐานฉบับนี้มาปฏิบัติใช้แล้วพบว่า ไม่กระทบกับงบการเงินอย่างมีสาระสำคัญ และสุดท้ายร้อยละ 0.84 เลือกใช้วิธี Full Retrospective Approach

จากตารางข้างต้น ส่วนใหญ่ใช้วิธีปฏิบัติทางบัญชีด้วยวิธี Modified Retrospective Approach ด้วยเหตุผลที่ว่า บริษัทสามารถเก็บข้อมูลตัวเลขสัญญาที่เปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ในส่วนภาระผูกพันที่จะต้องจ่ายในอนาคตได้ง่าย ไม่ต้องเก็บข้อมูลย้อนหลังมากในการคำนวณผลกระทบของมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ แต่อย่างไรก็ตาม งบการเงินของปีก่อน จะไม่สามารถเปรียบเทียบกับปีปัจจุบันได้ ส่วนวิธี Full retrospective Approach ที่บริษัทเลือกปฏิบัติน้อยสุด เป็นด้วยเหตุผลที่ว่า มีความยุ่งยากในการเก็บตัวเลขย้อนหลัง และจะต้องมีการจัดทำงบการเงินปีก่อนใหม่เป็นฉบับที่เปรียบเทียบกันได้ โดยเหตุผลที่บริษัทเลือกใช้ ส่วนใหญ่เป็นบริษัทที่มีสัญญาเช่าดำเนินงานเยอะ มูลค่าสูง เช่น เช่าพื้นที่ในห้างสรรพสินค้า เช่าเสาสัญญาณโทรศัพท์ เป็น

ต้น ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายหลักของบริษัท บริษัทจึงเลือกใช้วิธีนี้เพื่อให้ปีก่อนและปีปัจจุบัน สามารถเปรียบเทียบกัน ไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงมากสำหรับการวิเคราะห์ของนักลงทุน เป็นต้น

ตารางที่ 4.2

วิเคราะห์ขนาดสินทรัพย์ หนี้สิน ก่อนและหลังใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า

(หน่วย : พันบาท)

	ก่อนใช้มาตรฐาน	หลังใช้มาตรฐาน	เพิ่มขึ้น
สินทรัพย์รวม	15,581,067,848.22	16,401,225,472.77	5.26%
หนี้สินรวม	8,527,842,434.15	9,412,387,089.32	10.37%

จากตารางที่ 4.2 ขนาดสินทรัพย์รวมหลังนำมามาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่ามาปฏิบัติ พบว่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.26 เมื่อเทียบกับสินทรัพย์รวมก่อนใช้มาตรฐานฉบับนี้ ส่วนหนี้สินรวมหลังนำมามาตรฐานฉบับนี้มาปฏิบัติใช้ พบว่า เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 10.37 โดยจากสัดส่วนการเพิ่มขึ้นของทั้งสินทรัพย์และหนี้สินเพิ่มขึ้นไม่เท่ากันเนื่องจากส่วนหนึ่งมาจากวิธีทางบัญชีที่นำมามาตรฐานฉบับนี้มาใช้ และด้วยสินทรัพย์และหนี้สินมีสัดส่วนไม่เท่ากัน การเพิ่มขึ้นจึงต่างกัน

4.1 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่ม SET

ตารางที่ 4.3

วิเคราะห์ค่าสถิติเชิงพรรณนา ตามจำนวนอัตราส่วนทางการเงินที่มีค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเบื้องต้น ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยจำแนกตามอัตราส่วนทางการเงินก่อนและหลังนำมามาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า มาปฏิบัติใช้

อัตราส่วนทางการเงิน	หน่วย	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
DE_Before	เท่า	(5.3743)	20.8147	1.1372	1.8062
DE_After	เท่า	(9.9804)	28.8462	1.2565	2.2082
ROE_Before	ร้อยละ	(3.8526)	0.8925	0.0353	0.2713

อัตราส่วนทางการเงิน	หน่วย	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ROE_After	ร้อยละ	(3.8526)	0.8925	0.0355	0.2714
ROA_Before	ร้อยละ	(0.6147)	0.2488	0.0280	0.08435
ROA_After	ร้อยละ	(0.6146)	0.2485	0.0274	0.0804
DEBT_Before	ร้อยละ	0.0226	2.3314	0.4299	0.2442
DEBT_After	ร้อยละ	0.0226	2.3236	0.4486	0.2386

ตารางที่ 4.4

วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยอัตราส่วนทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ก่อนและหลังนำมาตราฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า มาปฏิบัติใช้ โดยจำแนกตามวิธีปฏิบัติทางบัญชีทั้ง 3 วิธี

	Paired Sample T-Test		
	Mean		
อัตราส่วนทางการเงิน	Modified Retrospective Approach (A)	Modified Retrospective Approach (B)	Full Retrospective Approach
DE_Before	1.5768	1.0936	2.2783
DE_After	1.9063	1.1900	2.4180
ROE_Before	0.0626	0.0371	0.1476
ROE_After	0.0638	0.0372	0.1477
ROA_Before	0.0420	0.0255	0.0519
ROA_After	0.0388	0.0254	0.0489
DEBT_Before	0.4689	0.4457	0.6017
DEBT_After	0.5114	0.4625	0.6267

ชื่อย่อและความหมายของตัวแปร

DE_Before คือ อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ก่อนนำมาตราฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า มาปฏิบัติใช้

DE_After คือ อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์หลังนำมามาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า มาปฏิบัติใช้

ROE_Before คือ อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นก่อนนำมามาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า มาปฏิบัติใช้

ROE_After คือ อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นรวมหลังนำมามาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า มาปฏิบัติใช้

ROA_Before คือ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมก่อนนำมามาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า มาปฏิบัติใช้

ROA_After คือ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมหลังนำมามาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า มาปฏิบัติใช้

DEBT_Before คือ อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นก่อนนำมามาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า มาปฏิบัติใช้

DEBT_After คือ อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นหลังนำมามาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า มาปฏิบัติใช้

จากผลการศึกษาจากตารางที่ 4.3 และ ตารางที่ 4.4 ได้แสดงข้อมูลทางสถิติของตัวแปรแต่ละอัตราส่วนทางการเงินก่อนและหลังจากมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า มีผลบังคับใช้ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยแสดงผลในด้านค่าเฉลี่ย จากผลการคำนวณที่ได้จากตารางสถิติตัวอย่างแบบจับคู่ โดยสามารถอธิบายได้ดังนี้

1.อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to equity Ratio)

ค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นก่อนและหลังจากมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่ามีผลบังคับใช้สำหรับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า อัตราส่วนนี้มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น จาก 1.14 เท่า เป็น 1.26 เท่า และจากตารางที่ 4.4 อัตราส่วน Debt to Equity ratio ของทั้งสามวิธีปฏิบัติทางบัญชี (Modified Retrospective Approach (A), Modified Retrospective Approach (B), Full Retrospective Approach) เป็นไปในทิศทางเดียวกันคือเพิ่มขึ้น เป็นผลจากการปรับปรุงรายการหนี้สินในงบแสดงฐานะการเงิน โดยส่วนของผู้ถือหุ้นไม่กระทบอย่างมีสาระสำคัญในงบแสดงฐานะการเงิน

2. อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE)

ค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ก่อนและหลังจากมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่ามีผลบังคับใช้สำหรับบริษัทจดทะเบียนจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า อัตราส่วนนี้มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น จาก 0.035 เป็น 0.036 และจากตารางที่ 4.4 อัตราส่วน Debt to Equity ratio ของทั้งสามวิธีปฏิบัติทางบัญชี (Modified Retrospective Approach (A), Modified Retrospective Approach (B), Full Retrospective Approach) เป็นไปในทิศทางเดียวกันคือเพิ่มขึ้น เป็นผลจากการปรับปรุงรายการผลต่างระหว่างสินทรัพย์สิทธิการใช้และหนี้สินสัญญาเช่าในงบแสดงฐานะการเงิน ซึ่งส่วนของผู้ถือหุ้นไม่ได้กระทบอย่างมีสาระสำคัญ และส่วนของกำไรขาดทุนไม่กระทบอย่างมีสาระสำคัญ

3. อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA)

ค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมก่อนและหลังจากมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่ามีผลบังคับใช้สำหรับบริษัทจดทะเบียนจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า อัตราส่วนนี้มีค่าเฉลี่ยลดลง จาก 0.028 เป็น 0.027 และจากตารางที่ 4.4 อัตราส่วน Debt to Equity ratio ของทั้งสามวิธีปฏิบัติทางบัญชี (Modified Retrospective Approach (A), Modified Retrospective Approach (B), Full Retrospective Approach) เป็นไปในทิศทางเดียวกันคือลดลง เป็นผลจากการปรับปรุงรายการสินทรัพย์สิทธิการใช้ในงบแสดงฐานะการเงิน โดยส่วนของกำไรขาดทุนไม่กระทบอย่างมีสาระสำคัญ

4. อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ (Debt Ratio)

ค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ ก่อนและหลังจากมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่ามีผลบังคับใช้ สำหรับบริษัทจดทะเบียนจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า อัตราส่วนนี้มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น จาก 0.43 เป็น 0.45 และจากตารางที่ 4.4 อัตราส่วน Debt ratio ของทั้งสามวิธีปฏิบัติทางบัญชี (Modified Retrospective Approach (A), Modified Retrospective (B), Full Retrospective Approach) เป็นไปในทิศทางเดียวกันคือเพิ่มขึ้น เป็นผลจากการปรับปรุงรายการสินทรัพย์สิทธิการใช้ และหนี้สินตามสัญญาเช่าในงบแสดงฐานะการเงินในจำนวนที่เท่ากัน แต่ด้วยจำนวนรวมของสินทรัพย์รวมและหนี้สินรวมไม่เท่ากัน จึงทำให้ค่าเฉลี่ยก่อนและหลังไม่เท่ากัน

จากตารางที่สรุปข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าอัตราส่วนทางการเงินที่ศึกษาก่อนและหลัง จากมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นและลดลง เป็นไปตามการคาดการณ์ของผู้วิจัย

4.2 การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมานผลการทดสอบสมมติฐาน

ตารางที่ 4.5

ผลการวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมานโดยใช้การทดสอบ Paired Sample T-Test เป็นการทดสอบผลกระทบอัตราส่วนทางการเงินก่อนและหลังจากมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า ที่มีผลบังคับใช้สำหรับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

อัตราส่วนทางการเงิน	Mean	Sig. (2 tailed)	การเปลี่ยนแปลงหลังนำมาตรฐานฉบับนี้มาใช้	ยอมรับ/ปฏิเสธสมมติฐาน
DE_Before - DE_After	(0.11936679)	0.000***	เพิ่มขึ้น	ยอมรับ
ROE_Before - ROE_After	(0.00024027)	0.039**	ลดลง	ยอมรับ
ROA_Before - ROA_After	0.00055603	0.299	ลดลง	ปฏิเสธ
DEBT_Before - DEBT_After	(0.01865644)	0.000***	เพิ่มขึ้น	ยอมรับ

*** ค่า Significance มีค่าน้อยกว่า ค่าระดับนัยสำคัญ 0.01 ** ค่า Significance มีค่าน้อยกว่า ค่าระดับ นัยสำคัญ 0.05

จากตารางที่ 4.5 ได้แสดงผลลัพธ์การทดสอบสมมติฐานตามตารางข้างต้น ด้วยวิธีการทดสอบ Paired Sample T- Test โดยผลการทดสอบดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่าหลังจากที่นำมาตราฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้มาปฏิบัติใช้แล้วจะส่งผลกระทบต่ออัตราส่วนทางการเงิน ดังนี้คืออัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ มีค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกันอยู่ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น มีค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกันอยู่ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ส่วนอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์มีค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกันอยู่ที่ระดับมากกว่า 0.01 และ 0.05 จึงสรุปได้ว่า ค่าเฉลี่ยก่อนและหลังของอัตราส่วนนี้ ไม่มีความแตกต่างอย่างมีสาระสำคัญ

จากงานวิจัยของต่างประเทศ (Equipment Leasing & Finance Foundation, 2011) พบว่า ในแต่ละอุตสาหกรรมจะได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติตามร่างมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้

แตกต่างกันขึ้นอยู่กับอายุของสัญญาเช่าและมูลค่าของสัญญาเช่าดำเนินงานที่ต้องนำมาปรับปรุง ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำการทดสอบสมมติฐาน 4 สมมติฐานข้างต้น โดยครั้งนี้จะจำแนกเป็นกลุ่มอุตสาหกรรม ซึ่งมีทั้งหมด 8 กลุ่มอุตสาหกรรม เพื่อศึกษาผลกระทบจากการนำมามาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่ามาปฏิบัติใช้ ตามแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ โดยผลการทดสอบสมมติฐานทั้ง 4 สมมติฐานเปรียบเทียบกับกลุ่มอุตสาหกรรม ตามตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6

ผลการวิเคราะห์การทดสอบผลกระทบต่ออัตราส่วนทางการเงินก่อนและหลังจากมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า มีผลบังคับใช้สำหรับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งจำแนกเป็นกลุ่มอุตสาหกรรม โดยใช้การทดสอบ Paired Sample T-Test

Paired Sample T - Test								
Mean								
	AGRO	SERVICE	TECH	RESOURCE	INDUS	PROP	CONS	Other
	N=49	N=111	N=35	N=51	N=88	N=96	N=40	N=5
DE_Before	0.94	1.12	1.62	1.18	0.96	1.52	0.46	0.53
DE_After	1.04	1.39	1.72	1.28	1.00	1.61	0.50	0.56
ROE_Before	(2.68%)	5.60%	7.47%	8.28%	(1.59%)	6.87%	(1.60%)	9.43%
ROE_After	(2.66%)	5.65%	7.44%	8.28%	(1.59%)	6.94%	(1.61%)	9.43%
ROA_Before	3.00%	4.52%	2.84%	3.90%	1.66%	3.29%	(0.80%)	(9.12%)
ROA_After	2.78%	4.31%	2.75%	3.75%	1.62%	3.38%	(0.73%)	(7.00%)
DEBT_Before	38.15%	41.61%	52.69%	48.20%	35.53%	52.71%	26.77%	74.50%
DEBT_After	40.58%	45.00%	54.14%	49.45%	37.05%	53.60%	28.43%	72.54%

Paired Sample T - Test								
Sig. (2.-tailed)								
	AGRO	SERVICE	TECH	RESOURCE	INDUS	PROP	CONS	Other
	N=49	N=111	N=35	N=51	N=88	N=96	N=40	N=5
DE_Before - DE_After	0.005**	0.012*	0.000**	0.067	0.002**	0.001**	0.001**	0.844
ROE_Before - ROE_After	0.061	0.257	0.000**	0.985	0.167	0.172	0.410	0.374
ROA_Before - ROA_After	0.017*	0.161	0.000**	0.029*	0.164	0.663	0.468	0.329
DEBT_Before - DEBT_After	0.003**	0.001**	0.000**	0.000**	0.004**	0.065	0.001**	0.681

*ค่า Significance มีค่าน้อยกว่า ค่าระดับนัยสำคัญ 0.05 ** ค่า Significance มีค่าน้อยกว่า ค่าระดับ

นัยสำคัญ 0.01

สัญลักษณ์และความหมายของตัวแปร;

AGRO = กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร

SERVICE = กลุ่มบริการ

TECH = กลุ่มเทคโนโลยี

RESOURCE = กลุ่มทรัพยากร

INDUS = กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม

PROP = กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง

CONS = กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค

Other = กลุ่มอื่นๆ

จากตารางที่ 4.6 ได้แสดงค่าเฉลี่ยของตัวแปรแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมก่อนและหลังจากมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า มีผลบังคับใช้ อธิบายผลที่ได้จากการตารางสถิติการทดสอบแบบจับคู่ ดังนี้

1. อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to Equity Ratio)

ค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นก่อนนำมาตราฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 มาใช้ ของกลุ่มอุตสาหกรรมทั้ง 8 กลุ่มอุตสาหกรรม ได้แก่ กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร กลุ่มบริการ กลุ่มเทคโนโลยี กลุ่มทรัพยากร กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค และกลุ่มอื่นๆ เท่ากับ 0.94 เท่า, 1.12 เท่า, 1.62 เท่า, 1.18 เท่า, 0.96 เท่า, 1.52 เท่า, 0.46 เท่า และ 0.53 เท่า ตามลำดับ และเมื่อมีการนำมาตราฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับนี้มาใช้ ทำให้ค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น เท่ากับ 1.04 เท่า, 1.39 เท่า, 1.72 เท่า, 1.28 เท่า, 1.00 เท่า, 1.61 เท่า, 0.50 เท่า และ 0.56 เท่าตามลำดับ

2. อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE)

ค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นก่อนนำมาตราฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 มาใช้ ของกลุ่มอุตสาหกรรมทั้ง 8 กลุ่มอุตสาหกรรม ได้แก่ กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร กลุ่มบริการ กลุ่มเทคโนโลยี กลุ่มทรัพยากร กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค และกลุ่มอื่นๆ เท่ากับ (2.68%), 5.60%, 7.47%, 8.28%, (1.59%), 6.87%, (1.60%) และ 9.43% ตามลำดับ และเมื่อมีการนำมาตราฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้มาใช้ ทำให้ค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น เท่ากับ (2.66%), 5.65%, 7.44%, 8.28%, (1.59%), 6.94%, (1.61%) และ 9.43% ตามลำดับ

3. อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA)

ค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมก่อนนำมาตราฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 มาใช้ ของกลุ่มอุตสาหกรรมทั้ง 8 กลุ่มอุตสาหกรรม ได้แก่ กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร กลุ่มบริการ กลุ่มเทคโนโลยี กลุ่มทรัพยากร กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค และกลุ่มอื่นๆ เท่ากับ 3.00%, 4.52%, 2.84%, 3.90%, 1.66%, 3.29%, (0.80%) และ (9.12%) ตามลำดับ และเมื่อมีการนำมาตราฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้มาใช้ ทำให้ค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น เท่ากับ 2.78%, 4.31%, 2.75%, 3.75%, 1.62%, 3.38%, (0.73%) และ (7.00%) ตามลำดับ

4. อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ (Debt Ratio)

ค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ก่อนนำมาตราฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 มาใช้ ของกลุ่มอุตสาหกรรมทั้ง 8 กลุ่มอุตสาหกรรม ได้แก่ กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร กลุ่มบริการ กลุ่มเทคโนโลยี กลุ่มทรัพยากร กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค และกลุ่มอื่นๆ เท่ากับ 38.15%, 41.61%, 52.69%, 48.20%, 35.53%, 52.71%, 26.77% และ 74.50% ตามลำดับ และเมื่อมีการนำมาตราฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้มาใช้ ทำให้ค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น เท่ากับ 40.58%, 45.00%, 54.14%, 49.45%, 37.05%, 53.60%, 28.43% และ 72.54% ตามลำดับ

จากตารางที่ 4.6 ได้แสดงผลลัพธ์การทดสอบสมมติฐานตามตารางข้างต้น ด้วยวิธีการทดสอบ Paired Sample T-Test ซึ่งแยกตามกลุ่มอุตสาหกรรม 8 กลุ่มอุตสาหกรรม โดยผลการทดสอบดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่าหลังจากที่นำมาตราฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้มาปฏิบัติใช้แล้ว จะส่งผลกระทบต่ออัตราส่วนทางการเงิน อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ มีค่าแตกต่างกันอยู่ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 จำนวน 6 กลุ่มอุตสาหกรรม ยกเว้น กลุ่มอื่นๆ และกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์ และก่อสร้าง ส่วนอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น มีค่าแตกต่างกันอยู่ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

จำนวน 5 กลุ่มอุตสาหกรรมคือ กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร,กลุ่มเทคโนโลยี, กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม, กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และการก่อสร้าง และกลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค ส่วนอุตสาหกรรมบริการ มีค่าแตกต่างกันอยู่ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตารางที่ 4.7

ผลการวิเคราะห์การทดสอบผลกระทบต่ออัตราส่วนทางการเงินก่อนและหลังจากมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า มีผลบังคับใช้สำหรับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งจำแนกตามวิธีปฏิบัติทางบัญชีทั้ง 3 วิธี โดยการใช้การทดสอบ Paired Sample T-Test

	Paired Sample T-Test		
	Sig.(2-tailed)		
อัตราส่วนทางการเงิน	Modified Retrospective Approach (A)	Modified Retrospective Approach (B)	Full Retrospective Approach
DE_Before - DE_After	0.009***	0.001***	0.396
ROE_Before - ROE_After	0.011**	0.463	0.593
ROA_Before - ROA_After	0.000***	0.901	0.391
DEBT_Before - DEBT_After	0.000***	0.000***	0.387

*** ค่า Significance มีค่าน้อยกว่า ค่าระดับนัยสำคัญ 0.01 ** ค่า Significance มีค่าน้อยกว่า ค่าระดับ นัยสำคัญ 0.05

จากตารางที่ 4.7 ได้แสดงผลลัพธ์การทดสอบสมมติฐานตามตารางข้างต้น ด้วยวิธีการทดสอบ Paired Sample T- Test โดยแยกทดสอบตามวิธีปฏิบัติ 3 วิธี (Modified Retrospective Approach (A) ,Modified Retrospective (B) และ Full Retrospective Approach) ซึ่งผลการทดสอบดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่าหลังจากที่นำมามาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้มาปฏิบัติใช้แล้วจะส่งผลกระทบต่ออัตราส่วนทางการเงิน ดังนี้คือ สำหรับวิธี Full Retrospective Approach ผลลัพธ์ของทุกอัตราส่วนก่อนและหลังการปฏิบัติมีค่าแตกต่างกันอยู่มากกว่า 0.01 และ 0.05 สรุปได้ว่า ค่าเฉลี่ยก่อนและหลังของอัตราส่วนนี้ ไม่มีความแตกต่างอย่างมีสาระสำคัญ โดยคาดว่าบริษัทที่เลือกวิธีนี้

ต้องการจะให้งบการเงินเปรียบเทียบกันได้ และผลกระทบจากสัญญาเช่าก็ไม่ได้กระทบมากสำหรับ ตัวเลขของสินทรัพย์สิทธิการใช้ หนี้สินสัญญาเช่า และส่วนของผู้ถือหุ้น (กำไรสะสม) จึงทำให้ อัตราส่วนก่อนและหลังใช้มาตรฐานฉบับนี้ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีสาระสำคัญ

วิธี Modified Retrospective Approach (A) อัตราส่วนทางการเงินมีค่าเฉลี่ยที่ต่างกัน อยู่ในระดับนัยสำคัญ 0.01 สำหรับอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น หนี้สินต่อสินทรัพย์และ อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น มีค่าเฉลี่ยที่ แตกต่างกันอยู่ระดับนัยสำคัญ 0.05 จึงสรุปได้ว่าค่าเฉลี่ยก่อนและหลังของอัตราส่วนมีความแตกต่าง มีสาระสำคัญ เนื่องจาก ส่วนใหญ่ส่วนของผู้ถือหุ้น (กำไรสะสม) จะลดลง โดยเกิดจากผลต่างหนี้สิน สัญญาเช่าและสินทรัพย์สิทธิการใช้ ณ วันที่เริ่มใช้มาตรฐานฉบับนี้ ส่วนสินทรัพย์และหนี้สินก็เพิ่มขึ้น แต่เพิ่มขึ้นในสัดส่วนไม่เท่ากัน จึงทำให้ทุกอัตราส่วนก่อนและหลังใช้มาตรฐานฉบับนี้จึงมีความ แตกต่างกัน

ส่วนวิธี Modified Retrospective Approach (B) อัตราส่วนทางการเงินมีค่าเฉลี่ยที่แตกต่าง กันอยู่ระดับนัยสำคัญ 0.01 สำหรับอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น หนี้สินต่อสินทรัพย์ ส่วน อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์และส่วนของผู้ถือหุ้นก่อนและหลังการปฏิบัติมีค่าแตกต่างกันอยู่ที่ มากกว่า 0.01 และ 0.05 สรุปได้ว่า ค่าเฉลี่ยก่อนและหลังของอัตราส่วนทางการเงินนี้ ไม่มีความ แตกต่างอย่างมีสาระสำคัญ เนื่องจาก วันที่มาตรฐานฉบับนี้มีผลบังคับใช้ บริษัทต้องรับรู้สินทรัพย์สิทธิ การใช้และหนี้สินสัญญาเช่าในงบการเงินด้วยมูลค่าที่เท่ากัน จึงทำให้อัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวกับ หนี้สิน และสินทรัพย์ได้รับผลกระทบมากกว่าส่วนของผู้ถือหุ้น

4.3 การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยครั้งนี้ได้แสดงให้เห็นว่า การปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า จะส่งผลกระทบต่องบการเงินและอัตราส่วนทางการเงิน สำหรับฝั่งผู้เช่าที่ เปลี่ยนแปลงไป โดยหลักๆ จะกระทบกับงบแสดงฐานะการเงินและงบกำไรขาดทุน ซึ่งอัตราส่วนมี ความสัมพันธ์กันทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ ซึ่งอัตราส่วนทางการเงินที่จะมีการเปลี่ยนแปลงไป โดย อัตราส่วนทางการเงินที่เปลี่ยนแปลงไปในเชิงลบกับบริษัท ประกอบด้วย อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของสินทรัพย์ ซึ่งผลวิจัยที่ ออกมาสอดคล้องกับที่ผู้วิจัย คาดการณ์ไว้ โดยผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของ อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของสินทรัพย์ ก่อนและหลังนำมาตราฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่ามาปฏิบัติใช้ พบว่าค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของสินทรัพย์ก่อน

และหลังนำมาตราฐานฉบับนี้มาปฏิบัติใช้ ไม่มีความแตกต่างอย่างมีสาระสำคัญ จึงให้ข้อสรุปได้ว่า อัตราส่วนที่ได้รับผลกระทบมากที่สุด ภายหลังจากนำมาตราฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่ามาปฏิบัติใช้ คือ อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น กล่าวคือ ในงบแสดงฐานะการเงินจะต้องบันทึกสินทรัพย์สิทธิการใช้ และหนี้สินสัญญาเช่าเพิ่มขึ้นมา โดยการเพิ่มขึ้นของหนี้สินมีมากกว่าสินทรัพย์ และส่วนของผู้ถือหุ้นก็เพิ่มขึ้นหรือลดลงได้ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขสัญญาเช่า ซึ่งแตกต่างกันขึ้นอยู่กับบริษัทเลือกนโยบายการบันทึกบัญชี ณ วันที่นำมาตราฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้บังคับใช้ ดังนั้น ภายหลังจากปฏิบัติใช้ของมาตรฐานฉบับนี้ งบการเงินของบริษัทจะสะท้อนสินทรัพย์สิทธิการใช้ และภาระหนี้สินสัญญาเช่า เพื่อให้งบการเงินสะท้อน ผลการดำเนินงานของบริษัทมากขึ้น แสดงให้เห็นถึงการมีสิทธิการครอบครองการใช้สินทรัพย์และหนี้สินที่จะต้องจ่ายตามแต่ละสัญญา และอาจจะส่งผลต่อการปฏิบัติตามเงื่อนไขของสัญญาเงินกู้ (ถ้ามี) กับธนาคาร อย่างเช่น ในสัญญาเงินกู้ จะมีข้อกำหนดให้บริษัท ดำรงสัดส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ไม่เกิน 0.2:1 เป็นต้น ดังนั้น บริษัทอาจจะต้องพิจารณาเรื่องเงื่อนไขของสัญญาเงินกู้อย่างเข้มงวด จะเห็นได้ว่ามาตรฐานฉบับนี้มีผลกระทบสำคัญกับบริษัท และผู้ถือหุ้น และผู้มีส่วนได้เสีย ดังนั้นบริษัทจึงต้องศึกษาผลกระทบและสื่อสารกับผู้มีส่วนได้เสียและผู้ใช้งบการเงิน

จากผลการวิจัยในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า พบว่าแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมได้รับผลกระทบแตกต่างกัน จึงยกตัวอย่างกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนทางการเงินทางการเงินก่อนและหลังการปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญมากที่สุด คือ กลุ่มเทคโนโลยี และกลุ่มบริการ ซึ่งถ้าพิจารณาสำหรับกลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยีและกลุ่มบริการ จะมีสัญญาเช่าดำเนินงานระยะยาวมากกว่าระยะสั้น ดังนั้นแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบที่ต่างกันอย่างเห็นได้ชัดจากการนำมาตราฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้มาใช้ เป็นผลจากการที่บริษัทมีมูลค่าสัญญาเช่าดำเนินงานแตกต่างกัน

และจากผลการวิจัยจำแนกตามกลุ่มวิธีปฏิบัติบัญชีทั้ง 3 วิธี (Modified Retrospective Approach (A), Modified Retrospective Approach (B) และ Full Retrospective Approach) พบว่าส่วนใหญ่อัตราส่วนทางการเงินที่มีความแตกต่างกันอย่างมีสาระสำคัญ มาจาก 2 วิธีปฏิบัติทางบัญชี คือ Modified Retrospective Approach (A) และ Modified Retrospective Approach (B)

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากงานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาผลกระทบต่ออัตราส่วนทางการเงิน ด้านผู้เช่า ก่อนและหลังจากการปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า (TFRS16) ซึ่งมาตรฐานฉบับใหม่เป็นโครงการการพัฒนามาตรฐานการบัญชีร่วมกัน ระหว่าง คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (IASB) และคณะกรรมการกำหนด มาตรฐานการรายงานทางการเงินของสหรัฐอเมริกา (FASB) โดยมุ่งหวังให้การนำเสนอสินทรัพย์และ หนี้สินของผู้เช่าได้สะท้อนให้เห็นในงบแสดงฐานะการเงิน แก้ไขปัญหาการรายงานนอกงบแสดงฐานะของ บริษัท ในด้านผู้เช่า ที่เกิดจากการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศฉบับที่ 17 เรื่อง สัญญาเช่า ทำให้รายการนอกงบแสดงฐานะการเงินที่เกิดจากสัญญาเช่าดำเนินงาน ถูกนำมาแสดงไว้ ในงบการเงิน โดยฝั่งผู้เช่าจะต้องบันทึก “สินทรัพย์สิทธิการใช้” และรับรู้ “หนี้สินสัญญาเช่า” ควบคู่ กัน ซึ่งเกือบทุกสัญญา โดยมีเพียงสัญญาเช่าที่มีอายุสัญญาอายุน้อยกว่า 12 เดือน และสัญญาที่มี มูลค่าต่ำ (Low value asset) เมื่อสินทรัพย์นั้นเป็นสินทรัพย์ใหม่ ซึ่งผลกระทบจากการปฏิบัติตาม มาตรฐานฉบับใหม่นี้จะทำให้งบกำไรขาดทุนของผู้เช่าไม่มีภาระของค่าเช่าจ่าย แต่จะมีภาระค่าใช้จ่าย ในส่วนของค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์สิทธิการใช้และดอกเบี้ยจ่ายเพิ่มขึ้นแทน ในด้านผลกระทบต่อง งบแสดงฐานะการเงิน คือ ต้องรับรู้รายการสินทรัพย์และหนี้สินในงบแสดงฐานะการเงินเพิ่มสูงขึ้น โดยงานวิจัยนี้ทำการศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยรวบรวมข้อมูล จากงบการเงินสำหรับปีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2562 และ 31 มีนาคม 2563 และงบการเงินไตรมาส 1 ปี สิ้นสุด 31 มีนาคม และ 30 มิถุนายน 2563 ที่เปิดเผยข้อมูลผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงนโยบาย บัญชีใหม่เนื่องจากการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่ามาถือปฏิบัติใช้ และไม่รวมกลุ่มธุรกิจการเงินเพราะส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นผู้ให้เช่ามากกว่าผู้เช่า และบริษัทที่เปิดเผย ข้อมูลไม่ครบถ้วน จึงได้จำนวนบริษัทกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 475 บริษัท รวมทั้งข้อมูลจากแหล่งอื่นๆ และวิธีในการศึกษาจะนำข้อมูลในงบการเงินมาปรับปรุงให้เป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทาง การเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า เพื่อนำมาวิเคราะห์ความแตกต่างของอัตราส่วนทางการเงินก่อน และหลังจากการปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ ทั้งนี้การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น จะใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ในการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยจะแสดงค่าเฉลี่ยของตัวแปรแต่ละตัวแปร และใช้

สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ทำการทดสอบความแตกต่างของผลกระทบของอัตราส่วนทางการเงินก่อนและหลัง จากการปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า โดยใช้หาค่าความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย 2 กลุ่มที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน โดยใช้การทดสอบ Paired Samples T-Test โดยหาความแตกต่างของผลกระทบของอัตราส่วนทางการเงิน ทั้ง 4 อัตราส่วนทางการเงิน ได้แก่ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ โดยบริษัทส่วนใหญ่จากกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ส่วนใหญ่ใช้วิธี Modified Retrospective Approach สำหรับใช้บันทึกบัญชี เรื่อง สัญญาเช่า จากผลการศึกษาผลกระทบต่ออัตราส่วนทางการเงินด้านผู้เช่า ก่อนและหลังจากการปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ของบริษัทกลุ่มตัวอย่าง พบว่าเมื่อบริษัทมีการบันทึกสัญญาเช่าดำเนินงานไว้ในงบการเงิน อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญเปลี่ยนแปลงไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเป็นการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลทางลบกับกิจการเป็นส่วนใหญ่ คืออัตราส่วนที่เกี่ยวข้องกับงบแสดงฐานะการเงิน ซึ่งจะทำให้อัตราส่วนทางการเงินที่ใช้วัดความเสี่ยง (Risk Ratio) เช่น อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน (Debt to Equity ratio) และอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม (Debt to Asset ratio) เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญหากมีสัญญาเช่าดำเนินงานมาก อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (Return on Assets) จะลดลงเนื่องจากมีสินทรัพย์เพิ่มขึ้น อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (Return on Equity) ก็ได้รับผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้ทิศทางการเปลี่ยนแปลงของผลกระทบจากอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ลดลง และอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น อาจจะเพิ่มขึ้นหรือลดลง ซึ่งเป็นไปตามที่ IASB คาดไว้คืออาจจะเพิ่มขึ้นหรือลดลงก็ได้มีความไม่แน่นอนและขึ้นอยู่กับมูลค่าของสัญญาเช่าดำเนินงานของบริษัท จากผลการวิจัยข้างต้น สามารถสรุปผลได้ว่าการเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนทางการเงิน ที่มีผลกระทบมาจากการปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า ส่งผลกระทบในแง่ลบต่อบริษัท ได้แก่ การเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งการที่บริษัทมีอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นที่เพิ่มสูงขึ้นนั้น ย่อมส่งผลเสียต่อโครงสร้างทางการเงินของบริษัท และจากการพิจารณาอัตราส่วนทางการเงินก่อนและหลังนำมาตราฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้มาใช้ ตามแต่ละอุตสาหกรรม พบว่าอุตสาหกรรมเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมบริการ ได้รับผลกระทบเยือกสุด เนื่องจากมีสัญญาเช่าดำเนินงานเยอะและระยะเวลาเช่าส่วนมากเป็นระยะยาว และจากการพิจารณาอัตราส่วนทางการเงินก่อนและหลังนำมาตราฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ ซึ่งแบ่งตามวิธีที่บริษัทสามารถเลือกปฏิบัติทางบัญชีในการใช้บันทึกบัญชีสัญญาเช่า พบว่าส่วนใหญ่อัตราส่วนทางการเงินที่มีความแตกต่างกันอย่างมีสาระสำคัญ มาจาก 2 วิธีปฏิบัติทางบัญชี คือ Modified Retrospective Approach (A) และ Modified Retrospective Approach (B) ดังนั้นนักลงทุนที่ลงทุนในบริษัทใน

แต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมจะต้องศึกษาและระมัดระวังในการลงทุน และอาจทำให้มีผลกระทบในทางลบต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทได้ ประกอบกับผู้ใช้งบการเงินเมื่อทราบถึงผลกระทบของมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ ก็จะได้มีความระมัดระวังในการนำตัวเลขในงบการเงินไปใช้ในการวิเคราะห์ เพื่อประกอบการตัดสินใจในเรื่องที่สำคัญ

5.2 ข้อจำกัดของงานวิจัย

1.วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลผลกระทบสำหรับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า ใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากหมายเหตุประกอบงบการเงินหลังจากที่มาตรฐานฉบับนี้มีผลบังคับใช้ ซึ่งสนใจเฉพาะผลกระทบฝั่งงบแสดงฐานะการเงิน โดยผู้วิจัยใช้สมมติฐานที่ว่าผลกระทบฝั่งงบกำไรขาดทุนไม่มีผลกระทบอย่างมีสาระสำคัญ

2.ข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน โดยดึงจาก SETSMART เป็นข้อมูลที่หน่วย 1000 ดังนั้นการวิเคราะห์อัตราส่วนอาจจะมีความคลาดเคลื่อนได้ แต่คาดว่าไม่มีผลกระทบต่ออัตราส่วนทางการเงินที่วิเคราะห์ได้อย่างมีสาระสำคัญ

3.สำหรับงบการเงินที่มีรอบบัญชีสิ้นสุด 30 กันยายน 2563 เป็นงบการเงินที่ยังไม่ได้นำมาตราฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้มาปฏิบัติใช้ ดังนั้นจึงไม่นำบริษัทดังกล่าวมาอยู่ในกลุ่มตัวอย่างที่น่ามาวิเคราะห์

5.3 ข้อจำกัดของงานวิจัย

1. ผู้สนใจศึกษาอาจจะศึกษาในส่วนของความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินและราคาของหลักทรัพย์เพิ่มเติม หรือมีผลกระทบทางด้านอื่น

2. เนื่องจากในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เลือกศึกษาเฉพาะบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ในกลุ่ม SET ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไป อาจจะขยายกลุ่มการศึกษาบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ทั้งหมด เพื่อเปรียบเทียบ ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ว่ามีผลกระทบเป็นไปในทิศทางเดียวกันหรือไม่

รายการอ้างอิง

งานวิจัย

สมฤทัย ต่อรุ่งเรืองกิจ. (2550). ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงวิธีการบัญชีสัญญาเช่าดำเนินงานเป็นสัญญาเช่าการเงินที่มีอัตราส่วนทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์.

(การศึกษาอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา,
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, การบัญชี.

พนทิพย์ กองสินธุ์. (2558). ผลกระทบของร่างมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ เรื่องสัญญาเช่าต่ออัตราส่วนทางการเงินในด้านผู้เช่า กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่ม SET100. (การศึกษาอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา,
คณะการจัดการและการท่องเที่ยว, การบัญชี

ธนภรณ์ ชาญชนะโสภณ. (2558). ผลกระทบของร่างมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ที่มีต่อคุณภาพงบการเงิน. (การศึกษาอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต)
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี, การบัญชีธุรกิจแบบบูรณาการ.

ศิริกษ สุขวัญบูลย์. (2559). ผลกระทบจากการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า มาบังคับใช้ต่อวิจารณ์ญาณของผู้ใช้งบการเงินในการประเมินความสามารถในการพยากรณ์กำไร และการประเมินความเสี่ยงทางการเงิน. (การศึกษาอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี, การบัญชีธุรกิจแบบบูรณาการ

อรอุมา ชูเมือง. (2559). ผลกระทบต่ออัตราส่วนทางการเงินของร่างมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า ด้านผู้เช่า กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในกลุ่ม SET100. (การศึกษาอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต)
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี, การบัญชี.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2556). *การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน*. สืบค้นข้อมูลจาก https://www.set.or.th/dat/vdoArticle/attachFile/AttachFile_1472551305959.pdf

ศิริจันทร์ เหลืองธนหิรัญย์. (2560). *IFRS 16 สัญญาเช่าและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงมาตรฐาน*. สืบค้นข้อมูลจาก <http://www.fap.or.th/upload/9414/7MZyFDX4Yj.pdf>

สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. (2560). *มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 17 (ปรับปรุง 2560) เรื่องสัญญาเช่า*. สืบค้นข้อมูลจาก <http://www.fap.or.th/Article/Detail/67220>

สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. (2562). *มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า*. สืบค้นข้อมูลจาก <https://www.tfac.or.th/Article/Detail/119612>

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2563). *สรุปรายชื่อบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ณ วันที่ 28 กันยายน 2563*. สืบค้นข้อมูลจาก <http://www.set.or.th>

Electronic Media

Equipment Leasing & Finance Foundation. (2011). *Economic impacts of the proposed change to lease accounting standards*. Retrieved from <http://www.leasefoundation.org/IndRsrcs/MO/LseAcctg/>

International Accounting Standards Board. (2016). *IFRS 16-Effect- analysis*. Retrieved from <https://www.ifrs.org/-/media/project/leases/ifrs/published-documents/ifrs16-effects-analysis.pdf>

ภาคผนวก

บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในกลุ่ม SET
ที่นำมาเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้
จำนวน 475 บริษัท

ลำดับ	บริษัท	หลักทรัพย์	กลุ่มอุตสาหกรรม
1	บริษัท เซเวน ยูทิลิตี้ส์ แอนด์ พาวเวอร์ จำกัด (มหาชน)	7UP	ทรัพยากร
2	บริษัท อาริยา พรอพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน)	A	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
3	บริษัท เอเชีย เอวิเอชั่น จำกัด (มหาชน)	AAV	บริการ
4	บริษัท แอดวานซ์ คอนเนคชั่น คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	ACC	สินค้าอุปโภคบริโภค
5	บริษัท แอ็บโซลูท คลีน เอ็นเนอร์จี จำกัด (มหาชน)	ACE	ทรัพยากร
6	บริษัท ออโตคอร์ป โฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน)	ACG	สินค้าอุตสาหกรรม
7	บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)	ADVANC	เทคโนโลยี
8	บริษัท อาปิโก ไฮเทค จำกัด (มหาชน)	AH	สินค้าอุตสาหกรรม
9	บริษัท โรงพยาบาลเอกชล จำกัด (มหาชน)	AHC	บริการ
10	บริษัท เอเชีย อินซูเลเตอร์ จำกัด (มหาชน)	AI	ทรัพยากร
11	บริษัท แอ็ดวานซ์ อินฟอร์เมชั่น เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน)	AIT	เทคโนโลยี
12	บริษัท เอ.เจ.พลาสติก จำกัด (มหาชน)	AJ	สินค้าอุตสาหกรรม
13	บริษัท เอเจ แอดวานซ์ เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน)	AJA	สินค้าอุปโภคบริโภค
14	บริษัท เอกรัฐวิศวกรรม จำกัด (มหาชน)	AKR	ทรัพยากร
15	บริษัท ออลล่า จำกัด (มหาชน)	ALLA	สินค้าอุตสาหกรรม
16	บริษัท แอลที เทเลคอม จำกัด (มหาชน)	ALT	เทคโนโลยี
17	บริษัท อลูคอน จำกัด (มหาชน)	ALUCON	สินค้าอุตสาหกรรม
18	บริษัท อมรินทร์พรีนติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)	AMARIN	บริการ
19	บริษัท อมตะ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	AMATA	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
20	บริษัท อมตะ วิเอ็น จำกัด (มหาชน)	AMATAV	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
21	บริษัท เอเชีย เมทัล จำกัด (มหาชน)	AMC	สินค้าอุตสาหกรรม
22	บริษัท อนันดา ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน)	ANAN	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
23	บริษัท เอพี (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน)	AP	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง

ลำดับ	บริษัท	หลักทรัพย์	กลุ่มอุตสาหกรรม
24	บริษัท เอเชียน ไฟโตซูติคอลส์ จำกัด (มหาชน)	APCO	สินค้าอุปโภคบริโภค
25	บริษัท เอเชีย พรีซิชั่น จำกัด (มหาชน)	APCS	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
26	บริษัท เอเพ็กซ์ ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน)	APEX	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
27	บริษัท อกริเพียว โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)	APURE	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
28	บริษัท เอควิ เอสเตท จำกัด (มหาชน)	AQ	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
29	บริษัท อควา คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	AQUA	บริการ
30	บริษัท เอเชียซอฟต์แวร์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	AS	บริการ
31	บริษัท อาซิฟา จำกัด (มหาชน)	ASEFA	สินค้าอุตสาหกรรม
32	บริษัท เอเชียไฮเต็ล จำกัด (มหาชน)	ASIA	บริการ
33	บริษัท เอเชียซี คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	ASIAN	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
34	บริษัท เอเชียน มารีน เซอร์วิสส์ จำกัด (มหาชน)	ASIMAR	บริการ
35	บริษัท แอสเสท เวิร์ด คอร์ป จำกัด (มหาชน)	AWC	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
36	บริษัท บี จิสติกส์ จำกัด (มหาชน)	B	บริการ
37	บริษัท บี-52 แคปปิตอล จำกัด (มหาชน)	B52	สินค้าอุปโภคบริโภค
38	บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	BA	บริการ
39	บริษัท บริการเชื่อมเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	BAFS	ทรัพยากร
40	บริษัท บ้านปู จำกัด (มหาชน)	BANPU	ทรัพยากร
41	บริษัท บางกอก เซน ฮอสพิทอล จำกัด (มหาชน)	BCH	บริการ
42	บริษัท บางจาก คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	BCP	ทรัพยากร
43	บริษัท บีซีพีจี จำกัด (มหาชน)	BCPG	ทรัพยากร
44	บริษัท เบอร์ล่า คาร์บอน (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน)	BCT	สินค้าอุตสาหกรรม
45	บริษัท กรุงเทพดุสิตเวชการ จำกัด(มหาชน)	BDMS	บริการ
46	บริษัท บีวดี คอมมูนิตี้ จำกัด (มหาชน)	BEAUTY	บริการ
47	บริษัท บีอีซี เวิลด์ จำกัด (มหาชน)	BEC	บริการ
48	บริษัท ทางด่วนและรถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	BEM	บริการ
49	บริษัท บีจี คอนเทนเนอร์ กล๊าส จำกัด (มหาชน)	BGC	สินค้าอุตสาหกรรม
50	บริษัท บี.กริม เพาเวอร์ จำกัด (มหาชน)	BGRIM	ทรัพยากร
51	บริษัท โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ จำกัด (มหาชน)	BH	บริการ
52	บริษัท บิ๊ก คาเมร่า คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	BIG	บริการ

ลำดับ	บริษัท	หลักทรัพย์	กลุ่มอุตสาหกรรม
53	บริษัท เบอร์ลี่ ยุคเกอร์ จำกัด (มหาชน)	BJC	บริการ
54	บริษัท บีเจซี เฮฟวี่ อินดัสทรี จำกัด (มหาชน)	BJCHI	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
55	บริษัท บางกอก เดค-คอน จำกัด (มหาชน)	BKD	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
56	บริษัท บางกอกแลนด์ จำกัด (มหาชน)	BLAND	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
57	บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน)	BLISS	เทคโนโลยี
58	บริษัท บ้านปู เพาเวอร์ จำกัด (มหาชน)	BPP	ทรัพยากร
59	บริษัท บางกอกแอนด์ จำกัด (มหาชน)	BR	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
60	บริษัท บ้านร็อคคาร์เด็น จำกัด (มหาชน)	BROCK	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
61	บริษัท น้ำตาลบุรีรัมย์ จำกัด (มหาชน)	BRR	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
62	บริษัท บางสะพานบาร์มิล จำกัด (มหาชน)	BSBM	สินค้าอุตสาหกรรม
63	บริษัท บุติคินวิซิตี จำกัด (มหาชน)	BTNC	สินค้าอุปโภคบริโภค
64	บริษัท บีทีเอส กรุ๊ป โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)	BTS	บริการ
65	บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน)	BWG	บริการ
66	บริษัท คาร์บาวกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	CBG	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
67	บริษัท แคล-คอมพ์ อีเล็กทรอนิกส์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	CCET	เทคโนโลยี
68	บริษัท ผลิตภัณฑ์คอนกรีตชลบุรี จำกัด (มหาชน)	CCP	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
69	บริษัท แคปปิตอล เอ็นจิเนียริ่ง เน็ตเวิร์ค จำกัด (มหาชน)	CEN	สินค้าอุตสาหกรรม
70	บริษัท โรงแรมเซ็นทรัลพลาซา จำกัด (มหาชน)	CENTEL	บริการ
71	บริษัท ซีเฟรชอินดัสตรี จำกัด (มหาชน)	CFRESH	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
72	บริษัท คันทรี่ กรุ๊ป ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน)	CGD	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
73	บริษัท โรงพยาบาลจุฬารัตน์ จำกัด (มหาชน)	CHG	บริการ
74	บริษัท ห้างหุ้นส่วนวิวัฒนาการใหญ่ จำกัด (มหาชน)	CHOTI	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
75	บริษัท ชาญอิสสระ ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน)	CI	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
76	บริษัท ช.การช่าง จำกัด (มหาชน)	CK	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
77	บริษัท ซีเค พาวเวอร์ จำกัด (มหาชน)	CKP	ทรัพยากร
78	บริษัท เชียงใหม่ฟรอนท์ฟูลส์ จำกัด (มหาชน)	CM	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
79	บริษัท เคมีแมน จำกัด (มหาชน)	CMAN	สินค้าอุตสาหกรรม
80	บริษัท เชียงใหม่รามธุรกิจการแพทย์ จำกัด (มหาชน)	CMR	บริการ
81	บริษัท คริสเตียนและนิลเสน (ไทย) จำกัด (มหาชน)	CNT	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง

ลำดับ	บริษัท	หลักทรัพย์	กลุ่มอุตสาหกรรม
82	บริษัท ซีโอบีแอล จำกัด (มหาชน)	COL	บริการ
83	บริษัท คอมเซเว่น จำกัด (มหาชน)	COM7	บริการ
84	บริษัท เอสซีจี เซรามิกส์ จำกัด (มหาชน)	COTTO	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
85	บริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน)	CPALL	บริการ
86	บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน)	CPF	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
87	บริษัท คาสเซอร์พรีโซลติงส์ จำกัด (มหาชน)	CPH	สินค้าอุปโภคบริโภค
88	บริษัท ชุมพรอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์ม จำกัด (มหาชน)	CPI	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
89	บริษัท ซีพีแอล กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	CPL	สินค้าอุปโภคบริโภค
90	บริษัท เซ็นทรัลพัฒนา จำกัด (มหาชน)	CPN	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
91	บริษัท ซีพีที ไดรฟ์ แอนด์ เพาเวอร์ จำกัด (มหาชน)	CPT	สินค้าอุตสาหกรรม
92	บริษัท คอปเปอร์ ไรต์ จำกัด (มหาชน)	CPW	บริการ
93	บริษัท ชูโก จำกัด (มหาชน)	CRANE	สินค้าอุตสาหกรรม
94	บริษัท เซ็นทรัล รีเทล คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	CRC	บริการ
95	บริษัท ฝ้าย จำกัด (มหาชน)	CSC	สินค้าอุตสาหกรรม
96	บริษัท ซีเอสพี สตีลเซ็นเตอร์ จำกัด (มหาชน)	CSP	สินค้าอุตสาหกรรม
97	บริษัท เทพธานีกริษา จำกัด (มหาชน)	CSR	บริการ
98	บริษัท คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น จำกัด (มหาชน)	CSS	บริการ
99	บริษัท จรุงไทยไวร์แอนด์เคเบิล จำกัด (มหาชน)	CTW	สินค้าอุตสาหกรรม
100	บริษัท ชัยวัฒนา แทนเนอรี่ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	CWT	สินค้าอุตสาหกรรม
101	บริษัท ไดนาสตีเซรามิก จำกัด (มหาชน)	DCC	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
102	บริษัท ดีคอนโปรดักส์ จำกัด (มหาชน)	DCON	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
103	บริษัท ดู เดย์ ดรีม จำกัด (มหาชน)	DDD	สินค้าอุปโภคบริโภค
104	บริษัท เดลต้า อิเล็คโทรนิคส์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	DELTA	เทคโนโลยี
105	บริษัท เต็มโก้ จำกัด (มหาชน)	DEMCO	ทรัพยากร
106	บริษัท ดูโฮม จำกัด (มหาชน)	DOHOME	บริการ
107	บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน)	DRT	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
108	บริษัท โทเทิล แอ็คเซส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)	DTAC	เทคโนโลยี
109	บริษัท ดุสิตธานี จำกัด (มหาชน)	DTC	บริการ
110	บริษัท ดี.ที.ซี.อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)	DTCI	สินค้าอุปโภคบริโภค

ลำดับ	บริษัท	หลักทรัพย์	กลุ่มอุตสาหกรรม
111	บริษัท พลังงานบริสุทธิ์ จำกัด (มหาชน)	EA	ทรัพยากร
112	บริษัท อีซีเอ็น แอนด์ โค จำกัด (มหาชน)	EASON	สินค้าอุตสาหกรรม
113	บริษัท จัดการและพัฒนาทรัพยากรน้ำภาคตะวันออก จำกัด (มหาชน)	EASTW	ทรัพยากร
114	บริษัท อีเทอนิล เอนเนอจี จำกัด (มหาชน)	EE	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
115	บริษัท ผลิตไฟฟ้า จำกัด (มหาชน)	EGCO	ทรัพยากร
116	บริษัท เอกซัยการแพทย์ จำกัด (มหาชน)	EKH	บริการ
117	บริษัท อีเอ็มซี จำกัด (มหาชน)	EMC	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
118	บริษัท อีสเทอร์น พาวเวอร์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	EP	ทรัพยากร
119	บริษัท อีสเทิร์นโพลีเมอร์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	EPG	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
120	บริษัท ดี เอราวัณ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	ERW	บริการ
121	บริษัท เอสโซ่ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	ESSO	ทรัพยากร
122	บริษัท อีสเทอร์น สตาร์ เรย์ล เอสเตท จำกัด (มหาชน)	ESTAR	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
123	บริษัท เอเวอร์แลนด์ จำกัด (มหาชน)	EVER	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
124	บริษัท ฟู้ดแอนด์ดริ้งส์ จำกัด (มหาชน)	F&D	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
125	บริษัท แฟนชีวูด อินดัสตรีส์ จำกัด (มหาชน)	FANCY	สินค้าอุปโภคบริโภค
126	บริษัท ฟาร์อีสท์ เฟมไลน์ ดีตีบี จำกัด (มหาชน)	FE	บริการ
127	บริษัท ฟรุ๊กว่า เมท์ทัล (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน)	FMT	สินค้าอุตสาหกรรม
128	บริษัท เอฟเอ็น แฟคตอรี เอ๊าท์เลท จำกัด (มหาชน)	FN	บริการ
129	บริษัท ฟอर्थ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	FORTH	เทคโนโลยี
130	บริษัท ไฟร์เทรดเอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน)	FTE	บริการ
131	บริษัท โกลบอล คอนเน็คชั่นส์ จำกัด (มหาชน)	GC	สินค้าอุตสาหกรรม
132	บริษัท เจนเนอรัล เอนจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน)	GEL	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
133	บริษัทบริหารและพัฒนาเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม จำกัด(มหาชน)	GENCO	บริการ
134	บริษัท จีเอฟพีที จำกัด (มหาชน)	GFPT	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
135	บริษัท โกลบอลกรีนเคมิคอล จำกัด (มหาชน)	GGC	สินค้าอุตสาหกรรม
136	บริษัท แกรททิทูต อินฟินิท จำกัด (มหาชน)	GIFT	สินค้าอุตสาหกรรม
137	บริษัท จี เจ สตีล จำกัด (มหาชน)	GJS	สินค้าอุตสาหกรรม
138	บริษัท แกรนด์ คาแนล แลนด์ จำกัด (มหาชน)	GLAND	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
139	บริษัท สยามโกลบอลเฮ้าส์ จำกัด (มหาชน)	GLOBAL	บริการ

ลำดับ	บริษัท	หลักทรัพย์	กลุ่มอุตสาหกรรม
140	บริษัท โกลบอล คอนซูเมอร์ จำกัด (มหาชน)	GLOCON	สินค้าอุตสาหกรรม
141	บริษัท กรังด์ปรีซ์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)	GPI	บริการ
142	บริษัท โกลบอล เพาเวอร์ ซินเนอร์ยี จำกัด (มหาชน)	GPSC	ทรัพยากร
143	บริษัท จีเอ็มเอ็ม แกรมมี่ จำกัด (มหาชน)	GRAMMY	บริการ
144	บริษัท แกรนด์ แอสเสท ไทเทิล แอนด์ พรอพเพอร์ตี้ จำกัด(มหาชน)	GRAND	บริการ
145	บริษัท กรีน รีซอร์สเซส จำกัด (มหาชน)	GREEN	ทรัพยากร
146	บริษัท จี สตีล จำกัด (มหาชน)	GSTEEL	สินค้าอุตสาหกรรม
147	บริษัท กัลฟ์ เอ็นเนอร์จี ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน)	GULF	ทรัพยากร
148	บริษัท กันกุลเอ็นจิเนียริง จำกัด (มหาชน)	GUNKUL	ทรัพยากร
149	บริษัท กู๊ดเยียร์(ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	GYT	สินค้าอุตสาหกรรม
150	บริษัท ฮานา ไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน)	HANA	เทคโนโลยี
151	บริษัท ฮัฟฟิง รับเบอร์ (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน)	HFT	สินค้าอุตสาหกรรม
152	บริษัท โฮม โปรดักส์ เซ็นเตอร์ จำกัด (มหาชน)	HMPRO	บริการ
153	บริษัท หาดทิพย์ จำกัด (มหาชน)	HTC	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
154	บริษัท แอลเซียน เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน)	HTECH	สินค้าอุตสาหกรรม
155	บริษัท ฮิวแมนิก้า จำกัด (มหาชน)	HUMAN	เทคโนโลยี
156	บริษัท ไอ.ซี.ซี. อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)	ICC	สินค้าอุปโภคบริโภค
157	บริษัท อิชิตัน กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	ICHI	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
158	บริษัท อินเดอร์ไฮด์ จำกัด (มหาชน)	IHL	สินค้าอุตสาหกรรม
159	บริษัท ทรูเฟิล ไอ โลจิสติกส์ จำกัด (มหาชน)	III	บริการ
160	บริษัท อินเทอร์เน็ต คอมมิวนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)	ILINK	เทคโนโลยี
161	บริษัท อินเด็กซ์ ลิฟวิ่งมอลล์ จำกัด (มหาชน)	ILM	บริการ
162	บริษัท อินเทอร์เน็ตประเทศไทย จำกัด (มหาชน)	INET	เทคโนโลยี
163	บริษัท อินกริส อินดัสเตรียล (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน)	INGRS	สินค้าอุตสาหกรรม
164	บริษัท โพลโค-ไทยน็อกซ์ จำกัด (มหาชน)	INOX	สินค้าอุตสาหกรรม
165	บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)	INTUCH	เทคโนโลยี
166	บริษัท ไออาร์พีซี จำกัด (มหาชน)	IRPC	ทรัพยากร
167	บริษัท ไอที ซิตี จำกัด (มหาชน)	IT	บริการ
168	บริษัท อิตาเลียนไทย ดีเวลล็อปเม้นต์ จำกัด (มหาชน)	ITD	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง

ลำดับ	บริษัท	หลักทรัพย์	กลุ่มอุตสาหกรรม
169	บริษัท อินโดรามา เวนเจอร์ส จำกัด (มหาชน)	IVL	สินค้าอุตสาหกรรม
170	บริษัท เจเอเอส แอสเซ็ท จำกัด (มหาชน)	J	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
171	บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตชั่นแนล จำกัด (มหาชน)	JAS	เทคโนโลยี
172	บริษัท เจซีเค อินเทอร์เน็ตชั่นแนล จำกัด (มหาชน)	JCK	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
173	บริษัท แจ็กเจียอุตสาหกรรม (ไทย) จำกัด (มหาชน)	JCT	สินค้าอุปโภคบริโภค
174	บริษัท เจ มาร์ท จำกัด (มหาชน)	JMART	เทคโนโลยี
175	บริษัท จัสมิน เทเลคอม ซิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน)	JTS	เทคโนโลยี
176	บริษัท จุฑานาวี จำกัด (มหาชน)	JUTHA	บริการ
177	บริษัท เจดับเบิลยูดี อินโฟโลจิสติกส์ จำกัด (มหาชน)	JWD	บริการ
178	บริษัท คาร์มาร์ท จำกัด (มหาชน)	KAMART	บริการ
179	บริษัท น้ำตาลครบุรี จำกัด (มหาชน)	KBS	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
180	บริษัท เค.ซี. พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน)	KC	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
181	บริษัท เคซีอี อีเล็คโทรนิคส์ จำกัด (มหาชน)	KCE	เทคโนโลยี
182	บริษัท ธนบุรี เมดิคอล เซ็นเตอร์ จำกัด (มหาชน)	KDH	บริการ
183	บริษัท กุลธรเคอร์บี้ จำกัด (มหาชน)	KKC	สินค้าอุตสาหกรรม
184	บริษัท กรุงเทพโสภณ จำกัด (มหาชน)	KWC	บริการ
185	บริษัท คิง ไว กรุ๊ป (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	KWG	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
186	บริษัท กันยงอีเลคทริก จำกัด (มหาชน)	KYE	สินค้าอุปโภคบริโภค
187	บริษัท ไลท์ติ้ง แอนด์ อีควิเมนต์ จำกัด (มหาชน)	L&E	สินค้าอุปโภคบริโภค
188	บริษัท ลลิต พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน)	LALIN	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
189	บริษัท ลานนาฟู้ดส์ จำกัด (มหาชน)	LANNA	ทรัพยากร
190	บริษัท ลีพัฒนาผลิตภัณฑ์ จำกัด (มหาชน)	LEE	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
191	บริษัท แลนด์แอนด์เฮาส์ จำกัด (มหาชน)	LH	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
192	บริษัท โลหะกิจ เม็ททอล จำกัด (มหาชน)	LHK	สินค้าอุตสาหกรรม
193	บริษัท ล็อกซ์เลย์ จำกัด (มหาชน)	LOXLEY	บริการ
194	บริษัท โรงพยาบาลลาดพร้าว จำกัด (มหาชน)	LPH	บริการ
195	บริษัท แอล.พี.เอ็น.ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน)	LPN	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
196	บริษัท ลาภาน่า รีสอร์ท แอนด์ โฮเทล จำกัด (มหาชน)	LRH	บริการ
197	บริษัท ลำสูง (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	LST	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร

ลำดับ	บริษัท	หลักทรัพย์	กลุ่มอุตสาหกรรม
198	บริษัท เอ็มเค เรสโตรองด์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	M	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
199	บริษัท มาสเตอร์ แอต จำกัด (มหาชน)	MACO	บริการ
200	บริษัท เมเจอร์ ซินีเพล็กซ์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	MAJOR	บริการ
201	บริษัท สยามแม็คโคร จำกัด (มหาชน)	MAKRO	บริการ
202	บริษัท มาลีกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	MALEE	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
203	บริษัท แมนดารินโฮเต็ล จำกัด (มหาชน)	MANRIN	บริการ
204	บริษัท แม็ทซิ่ง แม็กซีไมซ์ โซลูชั่น จำกัด (มหาชน)	MATCH	บริการ
205	บริษัท มติชน จำกัด (มหาชน)	MATI	บริการ
206	บริษัท แมกซ์ เมทัล คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	MAX	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
207	บริษัท เอ็ม บี เค จำกัด (มหาชน)	MBK	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
208	บริษัท โรงพยาบาลมหาชัย จำกัด (มหาชน)	M-CHAI	บริการ
209	บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)	MCOT	บริการ
210	บริษัท เอ็ม.ซี.เอส.สตีล จำกัด (มหาชน)	MCS	สินค้าอุตสาหกรรม
211	บริษัท เอ็ม ดี เอ็กซ์ จำกัด (มหาชน)	MDX	ทรัพยากร
212	บริษัท เมก้า โลฟไฟแนนซ์ จำกัด (มหาชน)	MEGA	บริการ
213	บริษัท เอ็ม เอฟ อี ซี จำกัด (มหาชน)	MFEC	เทคโนโลยี
214	บริษัท ไมต้า แอสเซ็ท จำกัด (มหาชน)	MIDA	บริการ
215	บริษัท มิลล์คอน สตีล จำกัด (มหาชน)	MILL	สินค้าอุตสาหกรรม
216	บริษัท ไมเนอร์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)	MINT	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
217	บริษัท เมเจอร์ ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน)	MJD	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
218	บริษัท มั่นคงเคหะการ จำกัด (มหาชน)	MK	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
219	บริษัท โมเดิร์นฟาร์มกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	MODERN	สินค้าอุปโภคบริโภค
220	บริษัท โมโน เน็กซ์ จำกัด (มหาชน)	MONO	บริการ
221	บริษัท เอ็ม พิคเจอร์ส เ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน)	MPIC	บริการ
222	บริษัท เมโทรซิสเต็มส์คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	MSC	เทคโนโลยี
223	บริษัท นิวคิดี้ (กรุงเทพฯ) จำกัด (มหาชน)	NC	สินค้าอุปโภคบริโภค
224	บริษัท เอ็น. ซี. เฮาส์ซิ่ง จำกัด (มหาชน)	NCH	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
225	บริษัท เอ็นอีพี อสังหาริมทรัพย์ และอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน)	NEP	สินค้าอุตสาหกรรม
226	บริษัท นอร์ทอีส รีเบอรั จำกัด (มหาชน)	NER	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร

ลำดับ	บริษัท	หลักทรัพย์	กลุ่มอุตสาหกรรม
227	บริษัท วัฒนาการแพทย์ จำกัด (มหาชน)	NEW	บริการ
228	บริษัท เน็กซ์ พอยท์ จำกัด (มหาชน)	NEX	เทคโนโลยี
229	บริษัท เอ็นเอฟซี จำกัด (มหาชน)	NFC	สินค้าอุตสาหกรรม
230	บริษัท นวนคร จำกัด (มหาชน)	NNCL	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
231	บริษัท โนเบิล ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน)	NOBLE	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
232	บริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน)	NOK	บริการ
233	บริษัท โรงพยาบาลนนทเวช จำกัด (มหาชน)	NTV	บริการ
234	บริษัท อนุศาสตร์ จำกัด (มหาชน)	NUSA	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
235	บริษัท เนอวานา ไดอ จำกัด (มหาชน)	NVD	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
236	บริษัท เนาวรัตน์พัฒนาการ จำกัด (มหาชน)	NWR	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
237	บริษัท นามยง เทอร์มินัล จำกัด (มหาชน)	NYT	บริการ
238	บริษัท โอ ซี ซี จำกัด (มหาชน)	OCC	สินค้าอุปโภคบริโภค
239	บริษัท โอเชียนกลาส จำกัด (มหาชน)	OGC	สินค้าอุปโภคบริโภค
240	บริษัท โอเอชทีแอล จำกัด (มหาชน)	OHTL	บริการ
241	บริษัท ออริจิ้น พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน)	ORI	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
242	บริษัท โอสสกา จำกัด (มหาชน)	OSP	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
243	บริษัท พีเออี (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	PAE	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
244	บริษัท แพนเอเชียฟู้ดแวลู จำกัด (มหาชน)	PAF	สินค้าอุปโภคบริโภค
245	บริษัท แปซิฟิกไพพ์ จำกัด (มหาชน)	PAP	สินค้าอุตสาหกรรม
246	บริษัท พาโตเคมีอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน)	PATO	สินค้าอุตสาหกรรม
247	บริษัท เพรซิเดนซ์ เบเกอร์รี่ จำกัด (มหาชน)	PB	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
248	บริษัท พี.ซี.เอส.แมชีน กรุ๊ปโฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน)	PCSGH	สินค้าอุตสาหกรรม
249	บริษัท ผาแดงอินดัสทรี จำกัด (มหาชน)	PDI	ทรัพยากร
250	บริษัท แพรนด้า จิวเวลรี่ จำกัด (มหาชน)	PDJ	สินค้าอุปโภคบริโภค
251	บริษัท เพิ่มสินสตีลเว็คส์ จำกัด (มหาชน)	PERM	สินค้าอุตสาหกรรม
252	บริษัท พร็อพเพอร์ตี้ เพอร์เฟค จำกัด (มหาชน)	PF	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
253	บริษัท ประชาอาหาร จำกัด (มหาชน)	PG	สินค้าอุปโภคบริโภค
254	บริษัท พัฒนกุล จำกัด (มหาชน)	PK	สินค้าอุตสาหกรรม
255	บริษัท แพลน บี มีเดีย จำกัด (มหาชน)	PLANB	บริการ

ลำดับ	บริษัท	หลักทรัพย์	กลุ่มอุตสาหกรรม
256	บริษัท เดอะ แพลทินัม กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	PLAT	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
257	บริษัท เพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริง จำกัด (มหาชน)	PLE	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
258	บริษัท พรีเมียร์ มาร์เก็ตติ้ง จำกัด (มหาชน)	PM	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
259	บริษัท พีเอ็ม โทริเซน เอเชีย โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)	PMTA	สินค้าอุตสาหกรรม
260	บริษัท ผลิตภัณฑ์อาหารกว้างไพศาล จำกัด (มหาชน)	POMPUI	-
261	บริษัท สหไทย เทอร์มินอล จำกัด (มหาชน)	PORT	บริการ
262	บริษัท บางกอก โพสต์ จำกัด (มหาชน)	POST	บริการ
263	บริษัท พรีเมียร์ โปรดักส์ จำกัด (มหาชน)	PPP	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
264	บริษัท พีพี ไพร์ม จำกัด (มหาชน)	PPPM	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
265	บริษัท โรงพยาบาลพระรามเก้า จำกัด (มหาชน)	PR9	บริการ
266	บริษัท ประกิต โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)	PRAKIT	บริการ
267	บริษัท พรีเมิลท์ จำกัด (มหาชน)	PREB	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
268	บริษัท ปริชากรู๊ป จำกัด (มหาชน)	PRECHA	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
269	บริษัท ปทุมไรซ์มิล แอนด์ แกรนารี จำกัด (มหาชน)	PRG	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
270	บริษัท ไพร์ม โรด เพาเวอร์ จำกัด (มหาชน)	PRIME	ทรัพยากร
271	บริษัท ปริณสุริ จำกัด (มหาชน)	PRIN	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
272	บริษัท พรินซิเพิล แคปิตอล จำกัด (มหาชน)	PRINC	บริการ
273	บริษัท ปริมา มารีน จำกัด (มหาชน)	PRM	บริการ
274	บริษัท โปรเฟสชั่นแนล เวสต์ เทคโนโลยี (1999) จำกัด (มหาชน)	PRO	บริการ
275	บริษัท พฤกษา โฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน)	PSH	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
276	บริษัท พรีเมียส ชิปปิง จำกัด (มหาชน)	PSL	บริการ
277	บริษัท พรีเมียร์ เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน)	PT	เทคโนโลยี
278	บริษัท พีทีจี เอ็นเนอยี จำกัด (มหาชน)	PTG	ทรัพยากร
279	บริษัท โพลีเพล็กซ์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	PTL	สินค้าอุตสาหกรรม
280	บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)	PTT	ทรัพยากร
281	บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)	PTTEP	ทรัพยากร
282	บริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน)	PTTGC	สินค้าอุตสาหกรรม
283	บริษัท ไพลอน จำกัด (มหาชน)	PYLON	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
284	บริษัท ควอลิตี้คอนสตรัคชั่นโปรดักส์ จำกัด (มหาชน)	Q-CON	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง

ลำดับ	บริษัท	หลักทรัพย์	กลุ่มอุตสาหกรรม
285	บริษัท ควอลิตี้เฮาส์ จำกัด (มหาชน)	QH	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
286	บริษัท โรงพยาบาลรามคำแหง จำกัด (มหาชน)	RAM	บริการ
287	บริษัท ราช กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	RATCH	ทรัพยากร
288	บริษัท อาร์ แอนด์ บี ฟู้ด ซัพพลาย จำกัด (มหาชน)	RBF	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
289	บริษัท โรแยล ซีรามิก อุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน)	RCI	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
290	บริษัท อาร์ ซี แอล จำกัด (มหาชน)	RCL	บริการ
291	บริษัท ริชี เพลซ 2002 จำกัด (มหาชน)	RICHY	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
292	บริษัท โรงพยาบาลราชธานี จำกัด (มหาชน)	RJH	บริการ
293	บริษัท ไรมอน แลนด์ จำกัด (มหาชน)	RML	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
294	บริษัท ร็อกเวีย จำกัด (มหาชน)	ROCK	สินค้าอุปโภคบริโภค
295	บริษัท โรงแรมรอยัล ออคิด (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	ROH	บริการ
296	บริษัท สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จำกัด (มหาชน)	ROJNA	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
297	บริษัท อาร์พีซีจี จำกัด (มหาชน)	RPC	ทรัพยากร
298	บริษัท โรงพยาบาลราชพฤกษ์ จำกัด (มหาชน)	RPH	บริการ
299	บริษัท อาร์เอส จำกัด (มหาชน)	RS	บริการ
300	บริษัท ริช สปอร์ต จำกัด (มหาชน)	RSP	บริการ
301	บริษัท สิงห์ เอสเตท จำกัด (มหาชน)	S	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
302	บ.เอส แอนด์ เจ อินเตอร์เนชั่นแนล เอนเตอร์ไพรส์ จำกัด (มหาชน)	S & J	สินค้าอุปโภคบริโภค
303	บริษัท ซาบีน่า จำกัด (มหาชน)	SABINA	สินค้าอุปโภคบริโภค
304	บริษัท ซาฟารีเวิลด์ จำกัด (มหาชน)	SAFARI	-
305	บริษัท สามชัย สตีล อินดัสทรี จำกัด (มหาชน)	SAM	สินค้าอุตสาหกรรม
306	บริษัท สามารถคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	SAMART	เทคโนโลยี
307	บริษัท สัมมากร จำกัด (มหาชน)	SAMCO	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
308	บริษัท สามารถเทลคอม จำกัด (มหาชน)	SAMTEL	เทคโนโลยี
309	บริษัท เซ็ปเป้ จำกัด (มหาชน)	SAPPE	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
310	บริษัท สมบูรณ์ แอ็ดวานซ์ เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน)	SAT	สินค้าอุตสาหกรรม
311	บริษัท ไทยเทพรส จำกัด (มหาชน)	SAUCE	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
312	บริษัท สว่างเอ็กซ์พอร์ต จำกัด (มหาชน)	SAWANG	สินค้าอุปโภคบริโภค
313	บริษัท เอสซี แอสเสท คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	SC	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง

ลำดับ	บริษัท	หลักทรัพย์	กลุ่มอุตสาหกรรม
314	บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด(มหาชน)	SCC	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
315	บริษัท ปูนซีเมนต์นครหลวง จำกัด (มหาชน)	SCCC	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
316	บริษัท สหโคเจน (ชลบุรี) จำกัด (มหาชน)	SCG	ทรัพยากร
317	บริษัท เอสซีไอ อีเลคตริก จำกัด (มหาชน)	SCI	ทรัพยากร
318	บริษัท ชัคเชสมอร์ ปิอังก์ จำกัด (มหาชน)	SCM	บริการ
319	บริษัท สแกน อินเตอร์ จำกัด (มหาชน)	SCN	ทรัพยากร
320	บริษัท ทักษิณคอนกรีต จำกัด (มหาชน)	SCP	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
321	บริษัท สามารถ ดิจิตอล จำกัด (มหาชน)	SDC	เทคโนโลยี
322	บริษัท ซีพีแอล์ จำกัด (มหาชน)	SEAFCO	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
323	บริษัท ซีอีดียูเคชั่น จำกัด (มหาชน)	SE-ED	บริการ
324	บริษัท เสนาดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน)	SENA	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
325	บริษัท สยามฟิวเจอร์ดีเวลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน)	SF	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
326	บริษัท สตาร์ฟлекс จำกัด (มหาชน)	SFLEX	สินค้าอุตสาหกรรม
327	บริษัท สยามแก๊ส แอนด์ ปีโตรเคมีคัลส์ จำกัด (มหาชน)	SGP	ทรัพยากร
328	บริษัท แชนกรี-ลา ไฮเต็ล จำกัด (มหาชน)	SHANG	บริการ
329	บริษัท เอส ไฮเทล แอนด์ รีสอร์ท จำกัด (มหาชน)	SHR	บริการ
330	บริษัท สยามสตีลอินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)	SIAM	สินค้าอุปโภคบริโภค
331	บริษัท ซิงเกอร์ประเทศไทย จำกัด (มหาชน)	SINGER	บริการ
332	บริษัท แสนสิริ จำกัด (มหาชน)	SIRI	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
333	บริษัท เอสไอเอส ดิสทริบิวชั่น (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	SIS	เทคโนโลยี
334	บริษัท เอสไอเอสบี จำกัด (มหาชน)	SISB	บริการ
335	บริษัท ศรีไทยซูเปอร์แวร์ จำกัด (มหาชน)	SITHAI	สินค้าอุตสาหกรรม
336	บริษัท สากล เอนเนอจี จำกัด (มหาชน)	SKE	ทรัพยากร
337	บริษัท ส.กิจชัย เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด (มหาชน)	SKN	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
338	บริษัท ศิครินทร์ จำกัด (มหาชน)	SKR	บริการ
339	บริษัท สาลี พรินท์ติ้ง จำกัด (มหาชน)	SLP	สินค้าอุตสาหกรรม
340	บริษัท สหมิตรเครื่องกล จำกัด (มหาชน)	SMIT	สินค้าอุตสาหกรรม
341	บริษัท สหมิตรถังแก๊ส จำกัด (มหาชน)	SMPC	สินค้าอุตสาหกรรม
342	บริษัท สตาร์ส ไมโครอิเล็กทรอนิกส์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	SMT	เทคโนโลยี

ลำดับ	บริษัท	หลักทรัพย์	กลุ่มอุตสาหกรรม
343	บริษัท เอส เอ็น ซี ฟอรัมเมอร์ จำกัด (มหาชน)	SNC	สินค้าอุตสาหกรรม
344	บริษัท เอส แอนด์ พี ซินดิเคท จำกัด (มหาชน)	SNP	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
345	บริษัท โซลาร์ตรอน จำกัด (มหาชน)	SOLAR	ทรัพยากร
346	บริษัท ส. ขอนแก่นฟู้ดส์ จำกัด (มหาชน)	SORKON	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
347	บริษัท เอส. แพ็ค แอนด์ พรินท์ จำกัด (มหาชน)	SPACK	สินค้าอุตสาหกรรม
348	บริษัท สุภาลัย จำกัด (มหาชน)	SPALI	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
349	บริษัท สหพัฒนพิบูล จำกัด (มหาชน)	SPC	บริการ
350	บริษัท เอสพีซีจี จำกัด (มหาชน)	SPCG	ทรัพยากร
351	บริษัท สยามภัณฑ์กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	SPG	สินค้าอุตสาหกรรม
352	บริษัท สหพัฒน์อินเตอร์โฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน)	SPI	บริการ
353	บริษัท สตาร์ ปิโตรเลียม รีไฟน์นิ่ง จำกัด (มหาชน)	SPRC	ทรัพยากร
354	บริษัท สหกลอวิปเมนต์ จำกัด (มหาชน)	SQ	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
355	บริษัท ศรีราชาคอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน)	SRICHA	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
356	บริษัท สุรพลฟู้ดส์ จำกัด (มหาชน)	SSF	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
357	บริษัท เสริมสร้าง พาวเวอร์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	SSP	ทรัพยากร
358	บริษัท ศูนย์บริการเหล็กสยาม จำกัด (มหาชน)	SSSC	สินค้าอุตสาหกรรม
359	บริษัท ทรัพย์ศรีไทย จำกัด (มหาชน)	SST	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
360	บริษัท ศรีตรังแอโกรอินดัสทรี จำกัด (มหาชน)	STA	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
361	บริษัท ไทยสแตนเลย์การไฟฟ้า จำกัด (มหาชน)	STANLY	สินค้าอุตสาหกรรม
362	บริษัท สตาร์ค คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	STARK	สินค้าอุตสาหกรรม
363	บริษัท ซิโน-ไทย เอ็นจีเนียริงแอนด์คอนสตรัคชั่น จำกัด(มหาชน)	STEC	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
364	บริษัท ศรีตรังโกลฟส์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	STGT	สินค้าอุปโภคบริโภค
365	บริษัท ชันไทยอุตสาหกรรมถุงมือยาง จำกัด (มหาชน)	STHAI	สินค้าอุปโภคบริโภค
366	บริษัท เอสทีพี แอนด์ ไอ จำกัด (มหาชน)	STPI	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
367	บริษัท สหยูเนี่ยน จำกัด (มหาชน)	SUC	สินค้าอุปโภคบริโภค
368	บริษัท ซูเปอร์ เอนเนอร์ยี คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	SUPER	ทรัพยากร
369	บริษัท ซัสโก้ จำกัด (มหาชน)	SUSCO	ทรัพยากร
370	บริษัท สุราษฎร์ธานี จำกัด (มหาชน)	SUTHA	สินค้าอุตสาหกรรม
371	บริษัท สมิตีเวช จำกัด (มหาชน)	SVH	บริการ

ลำดับ	บริษัท	หลักทรัพย์	กลุ่มอุตสาหกรรม
372	บริษัท เอสวีไอ จำกัด (มหาชน)	SVI	เทคโนโลยี
373	บริษัท เอสวีโอเอ จำกัด (มหาชน)	SVOA	เทคโนโลยี
374	บริษัท ซิมโฟนี คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)	SYMC	เทคโนโลยี
375	บริษัท ซินเน็ค (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	SYNEX	เทคโนโลยี
376	บริษัท ซินเท็ค คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน)	SYNTEC	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
377	บริษัท ไทย อะโกร เอ็นเนอร์ยี่ จำกัด (มหาชน)	TAE	ทรัพยากร
378	บริษัท ทิปปโก้แอสฟัลท์ จำกัด (มหาชน)	TASCO	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
379	บริษัท ทีบีเอสพี จำกัด (มหาชน)	TBSP	บริการ
380	บริษัท ทรอปิคอลแคนนิง (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	TC	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
381	บริษัท ไทย แคปปิตอล คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	TCC	ทรัพยากร
382	บริษัท ไทยเซ็นทรัลเคมี จำกัด (มหาชน)	TCCC	สินค้าอุตสาหกรรม
383	บริษัท ที.ซี.เจ.เอเชีย จำกัด (มหาชน)	TCJ	สินค้าอุตสาหกรรม
384	บริษัท ทีซีเอ็ม คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	TCMC	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
385	บริษัท อุตสาหกรรมผ้าเคลือบพลาสติกไทย จำกัด (มหาชน)	TCOAT	สินค้าอุตสาหกรรม
386	บริษัท ทีมพีริซัน จำกัด (มหาชน)	TEAM	เทคโนโลยี
387	บริษัท ทีม คอนซัลติ้ง เอนจิเนียริง แอนด์ แมเนจเม้นท์ จำกัด (มหาชน)	TEAMG	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
388	บริษัท ไทยฟู้ดส์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	TFG	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
389	บริษัท ไทยฟิล์มอินดัสตรี จำกัด (มหาชน)	TFI	สินค้าอุตสาหกรรม
390	บริษัท ไทยเพรซิเดนทึฟู้ดส์ จำกัด (มหาชน)	TFMAMA	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
391	บริษัท ไทย-เยอรมัน โปรดัคส์ จำกัด (มหาชน)	TGPRO	สินค้าอุตสาหกรรม
392	บริษัท ตงฮั่ว โฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน)	TH	บริการ
393	บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)	THAI	บริการ
394	บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน)	THCOM	เทคโนโลยี
395	บริษัท เดอะ สตีล จำกัด (มหาชน)	THE	สินค้าอุตสาหกรรม
396	บริษัท ธนบุรี เฮลท์แคร์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	THG	บริการ
397	บริษัท ทานตะวันอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน)	THIP	สินค้าอุตสาหกรรม
398	บริษัท พุงคาฮาเบอร์ จำกัด (มหาชน)	THL	ทรัพยากร
399	บริษัท ทิปปโก้ฟู้ดส์ จำกัด (มหาชน)	TIPCO	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
400	บริษัท ไทยแลนด์ไอออนเว็คส์ จำกัด (มหาชน)	TIW	สินค้าอุตสาหกรรม

ลำดับ	บริษัท	หลักทรัพย์	กลุ่มอุตสาหกรรม
401	บริษัท แก้วแก่น้อย ฟู้ดแอนด์มาร์เก็ตติ้ง จำกัด (มหาชน)	TKN	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
402	บริษัท ที.เค.เอส. เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน)	TKS	บริการ
403	บริษัท ที.กรุ๊ปไทยอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน)	TKT	สินค้าอุตสาหกรรม
404	บริษัท อุตสาหกรรมถังโลหะไทย จำกัด (มหาชน)	TMD	สินค้าอุตสาหกรรม
405	บริษัท ทีเอ็มที สตีล จำกัด (มหาชน)	TMT	สินค้าอุตสาหกรรม
406	บริษัท ธนูลักษณ์ จำกัด (มหาชน)	TNL	สินค้าอุปโภคบริโภค
407	บริษัท ไทยนามพลาสติกส์ จำกัด (มหาชน)	TNPC	สินค้าอุตสาหกรรม
408	บริษัท ไทยนิปปอนรับเบอร์อินดัสตรี จำกัด (มหาชน)	TNR	สินค้าอุปโภคบริโภค
409	บริษัท ทีโอเอ เพ้นท์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	TOA	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
410	บริษัท ไทยออปติคอล กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	TOG	สินค้าอุปโภคบริโภค
411	บริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน)	TOP	ทรัพยากร
412	บริษัท ไทย โอ.พี.พี. จำกัด (มหาชน)	TOPP	สินค้าอุตสาหกรรม
413	บริษัท ไทยโพลีเอคริลิก จำกัด (มหาชน)	TPA	สินค้าอุตสาหกรรม
414	บริษัท ทีพีบีไอ จำกัด (มหาชน)	TPBI	สินค้าอุตสาหกรรม
415	บริษัท เทกซ์ไทล์เพรสทิจ จำกัด (มหาชน)	TPCORP	สินค้าอุปโภคบริโภค
416	บริษัท ทีพีไอ โพลีน จำกัด (มหาชน)	TPIPL	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
417	บริษัท ทีพีไอ โพลีน เพาเวอร์ จำกัด (มหาชน)	TPIPP	ทรัพยากร
418	บริษัท ไทยโพลีคอนส์ จำกัด (มหาชน)	TPOLY	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
419	บริษัท ไทยบรรจุภัณฑ์และการพิมพ์ จำกัด (มหาชน)	TPP	สินค้าอุตสาหกรรม
420	บริษัท ไทยเรยอน จำกัด (มหาชน)	TR	สินค้าอุปโภคบริโภค
421	บริษัท ทีอาร์ซี คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน)	TRC	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
422	บริษัท ไทรทัน โฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน)	TRITN	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
423	บริษัท ไทยรุ่งยูเนี่ยนคาร์ จำกัด (มหาชน)	TRU	สินค้าอุตสาหกรรม
424	บริษัท ไทยรับเบอร์ลาเท็กซ์กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	TRUBB	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
425	บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	TRUE	เทคโนโลยี
426	บริษัท ไทย โซลาร์ เอ็นเนอร์ยี จำกัด (มหาชน)	TSE	ทรัพยากร
427	บริษัท เติร์สุรัตน์ จำกัด (มหาชน)	TSR	สินค้าอุปโภคบริโภค
428	บริษัท ไทยซูการ์ เทอร์มิเนล จำกัด (มหาชน)	TSTE	บริการ
429	บริษัท ทาทา สตีล (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	TSTH	สินค้าอุตสาหกรรม

ลำดับ	บริษัท	หลักทรัพย์	กลุ่มอุตสาหกรรม
430	บริษัท โทรีเซนไทย เอเยนซีส์ จำกัด (มหาชน)	TTA	บริการ
431	บริษัท ทีทีซีแอล จำกัด (มหาชน)	TTCL	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
432	บริษัท โรงงานผ้าไทย จำกัด (มหาชน)	TTI	สินค้าอุปโภคบริโภค
433	บริษัท โทร เท็กซ์ไทล์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	TTT	สินค้าอุปโภคบริโภค
434	บริษัท ทีทีดับบลิว จำกัด (มหาชน)	TTW	ทรัพยากร
435	บริษัท ไทยยูเนี่ยน กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	TU	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
436	บริษัท น้ำมันพืชไทย จำกัด (มหาชน)	TVO	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
437	บริษัท ไทยไวร์โปรดักส์ จำกัด (มหาชน)	TWP	สินค้าอุตสาหกรรม
438	บริษัท ไทยวา จำกัด (มหาชน)	TWPC	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
439	บริษัท ทีดับบลิวแซด คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	TWZ	เทคโนโลยี
440	บริษัทไทยคูน เวิลด์ไวด์ กรุ๊ป (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	TYCN	สินค้าอุตสาหกรรม
441	บริษัท ยู ซิตี้ จำกัด (มหาชน)	U	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
442	บริษัท ยูเอซี โกลบอล จำกัด (มหาชน)	UAC	สินค้าอุตสาหกรรม
443	บริษัท สหโมเสคอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน)	UMI	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
444	บริษัท ยูนิค เอ็นจิเนียริง แอนด์ คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน)	UNIQ	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
445	บริษัท ยูเนี่ยนพลาสติก จำกัด (มหาชน)	UP	สินค้าอุตสาหกรรม
446	บริษัท ยูเนี่ยนไฟโอเนียร์ จำกัด (มหาชน)	UPF	สินค้าอุปโภคบริโภค
447	บริษัท สหอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์ม จำกัด (มหาชน)	UPOIC	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
448	บริษัท ยูเนี่ยนอุตสาหกรรมสิ่งทอ จำกัด (มหาชน)	UT	สินค้าอุปโภคบริโภค
449	บริษัท ยูไนเต็ด เปเปอร์ จำกัด (มหาชน)	UTP	สินค้าอุตสาหกรรม
450	บริษัท ยูนิวานิชน้ำมันปาล์ม จำกัด (มหาชน)	UVAN	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
451	บริษัท วโรปกรณ์ จำกัด (มหาชน)	VARO	สินค้าอุตสาหกรรม
452	บริษัท วีจีไอ จำกัด (มหาชน)	VGI	บริการ
453	บริษัท เวเนเจอร์ อินคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	VI	-
454	บริษัท โรงพยาบาลวิภาวดี จำกัด (มหาชน)	VIBHA	บริการ
455	บริษัท ศรีวิชัยเวชวิวัฒน์ จำกัด (มหาชน)	VIH	บริการ
456	บริษัท วนชัย กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	VNG	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
457	บริษัท วินิไทย จำกัด (มหาชน)	VNT	สินค้าอุตสาหกรรม
458	บริษัท วิจิตรภัณฑ์ปาล์มมอยล์ จำกัด (มหาชน)	VPO	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร

ลำดับ	บริษัท	หลักทรัพย์	กลุ่มอุตสาหกรรม
459	บริษัท วีรันดา รีสอร์ท จำกัด (มหาชน)	VRANDA	บริการ
460	บริษัท วาว แพคเตอร์ จำกัด (มหาชน)	W	เทคโนโลยี
461	บริษัท ไทยวาโก้ จำกัด (มหาชน)	WACOAL	สินค้าอุปโภคบริโภค
462	บริษัท เวฟ เอ็นเตอร์เทนเมนต์ จำกัด (มหาชน)	WAVE	บริการ
463	บริษัท ไวท์กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	WG	สินค้าอุตสาหกรรม
464	บริษัท ดับบลิวเอชเอ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	WHA	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
465	บริษัท ดับบลิวเอชเอ ยูทิลิตี้ส์ แอนด์ พาวเวอร์ จำกัด (มหาชน)	WHAUP	ทรัพยากร
466	บริษัท ไวส์ โลจิสติกส์ จำกัด (มหาชน)	WICE	บริการ
467	บริษัท วิค จำกัด (มหาชน)	WIJK	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
468	บริษัท สวนอุตสาหกรรม วินโคสต์ จำกัด (มหาชน)	WIN	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
469	บริษัท เวิร์คพอยท์ เอ็นเทอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน)	WORK	บริการ
470	บริษัท เวิลด์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	WORLD	-
471	บริษัท ดับบลิวพี เอ็นเนอร์ยี่ จำกัด (มหาชน)	WP	ทรัพยากร
472	บริษัท โรงพยาบาลวัฒนะแพทย ตริ่ง จำกัด (มหาชน)	WPH	บริการ
473	บริษัท วีรีเทล จำกัด (มหาชน)	WR	-
474	บริษัท ยงไทย จำกัด (มหาชน)	YCI	สินค้าอุตสาหกรรม
475	บริษัท เซ็น คอร์ปอเรชั่น กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	ZEN	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางสาววลัยพร ยอดเพชร
วันเดือนปีเกิด	11 พฤษภาคม 2537
วุฒิการศึกษา	ปีการศึกษา 2559: บัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ตำแหน่ง	ผู้ช่วยผู้ตรวจสอบบัญชี บริษัท สำนักงานอวิชัย จำกัด
ประสบการณ์ทำงาน	2559 – ปัจจุบัน: ผู้ช่วยผู้ตรวจสอบบัญชี บริษัท สำนักงานอวิชัย จำกัด

